

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Uplatnění žen ve služebním poměru u Hasičského
záchranného sboru České republiky**

Bakalářská práce

Studijní program: **OCHRANA OBYVATELSTVA**

Autor: Eliška Plundrichová

Vedoucí práce: Ing. Libor Líbal

České Budějovice 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „*Uplatnění žen ve služebním poměru u Hasičského záchranného sboru České republiky*“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 3. května 2023

.....

podpis

Poděkování

V první řadě bych chtěla poděkovat panu Ing. Liboru Líbalovi za odborný dohled, vstřícnost, trpělivost a rady při vedení mé práce. Velké díky patří také všem příslušníkům Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje, kteří mi věnovali čas a zodpověděli mé otázky v rozhovorech. A také příslušníkům, kteří mi poskytli informace do mé práce.

Uplatnění žen ve služebním poměru u Hasičského záchranného sboru České republiky

Abstrakt

Sen stát se hasičem není výhradou mužů. I ženy mají své sny a snít, že se jednou stane hasičkou, není nic špatného. I já mám od malička takový sen a vědět, jak se můžu stát hasičkou, kde všude se můžu uplatnit, na co se mám připravit, tak na to jsem se snažila najít odpovědi v mé práci.

V teoretické části se čtenář dozví základní znalosti o Hasičském záchranném sboru České republiky. Jakou má organizační strukturu a jaká legislativa je pro něj stěžejní. Následně se dočte, co znamená být příslušníkem, jak se jím stát, pravidla služebního poměru ohledně mateřské a rodičovské dovolené. Hasiče vidáme v uniformě, kterou chce nosit každý, ale i ta má svá pravidla. Dále jsou obsaženy možnosti uplatnění a náplň práce ženy na územním odboru a jak to mají ostatní země se ženami u hasičů.

V praktické části jsem prováděla průzkum a analýzu pomocí rozhovorů s příslušníky HZS Jihočeského kraje na Územním odboru Písek a Krajského ředitelství v Českých Budějovicích. Všem čtrnácti příslušníkům, kdy bylo 7 žen a 7 mužů, jsem položila 13 stejných otázek. Otázky byly sestaveny tak, aby nezáleželo na pohlaví dotazovaného.

Odpověď na výzkumnou otázku „*Jaké má žena uplatnění u Hasičského záchranného sboru ČR?*“, „*Může být platnou součástí?*“ bylo projednáno v diskuzi. Cíl této práce byl splněn a na výzkumnou otázku byla nalezena odpověď.

Žena má u Hasičského záchranného sboru České republiky široké uplatnění a je platnou součástí sboru. Ať už bude v kanceláři, na vedoucí pozici nebo ve výjezdové jednotce.

Klíčová slova

Ochrana obyvatelstva; integrovaný záchranný systém; Hasičský záchranný sbor České republiky; služební poměr; příslušník

Employed by women in the service relationship with the Fire Rescue Service of the Czech Republic

Abstract

The dream of becoming a firefighter is not reserved for men. Even women have their dreams, and dreaming of becoming a firefighter one day is not a bad thing. I too have had such a dream since I was little and to know how I can become a firefighter, where I can apply everywhere, what I should prepare for, so I tried to find answers to that in my work.

In the theoretical part, the reader will learn basic knowledge about the Fire Rescue Service of the Czech Republic. What kind of organizational structure it has and what kind of legislation is central to it. Subsequently, he will read what it means to be a member, how to become one, the rules of the employment relationship regarding maternity and parental leave. We see firefighters in the uniform that everyone wants to wear, but even that has its own rules. Also included are the possibilities of applying and the content of a woman's work at the territorial department and how other countries have it with women in the fire brigade.

In the practical part, I carried out research and analysis using interviews with members of the HZS of the South Bohemian Region at the Regional Department of Písek and the Regional Directorate in České Budějovice. I asked all fourteen members, when there were 7 women and 7 men, 13 identical questions. The questions were constructed in such a way that the gender of the interviewee did not matter.

The answer to the research question *"What role does a woman have in the Fire Rescue Service of the Czech Republic?"*, *"Can she be a valid part?"* was discussed in the discussion. The objective of this thesis was met and the research question was answered.

A woman has a wide range of employment at the Czech Republic's Fire and Rescue Service and is a valid part of the service. Whether, it will be in the office, in a leadership position or in a field unit.

Key words

Civil protection; integrated rescue system; Fire Rescue Service of the Czech Republic; service relationship; member

Obsah

Úvod	8
1. Teoretická část	9
1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky	9
1.2 Organizace Hasičského záchranného sboru ČR	10
1.3 Legislativa Hasičského záchranného sboru ČR	11
1.4 Příslušník Hasičského záchranného sboru ČR	13
1.4.1 Druhy služebního poměru	14
1.4.2 Základní povinnosti a omezení příslušníka	15
1.4.3 Mateřská a rodičovská dovolená	16
1.4.4 Skončení služebního poměru	19
1.4.5 Výsluhové nároky	19
1.4.6 Služební stejnokroj příslušníka Hasičského záchranného sboru ČR	19
1.4.7 Vzhled příslušníka	21
1.5 Uplatnění žen ve služebním poměru u Hasičského záchranného sboru ČR	21
Komisař – ochrana obyvatelstva a krizové řízení	21
Vrchní inspektor – stavební prevence	22
Vrchní komisař koordinátor – metodik	22
Vrchní inspektor – kontrolní činnost zjišťování příčin požárů	23
Vrchní komisař – vedoucí pracoviště	23
1.6 Ženy u Hasičských sborů v zahraničí	24
1.6.1 Slovensko	24
1.6.2 Spojené státy Americké	25
1.6.3 Německo	26
Fyzické testy	26
1.6.4 Rakousko	27
2. Cíl práce, výzkumná otázka	29

2.1 Výzkumná otázka.....	29
3. Operionalizace	30
4. Metodika	31
5. Výsledky	33
5.1 Rozhovory s příslušníky HZS Jihočeského kraje.....	34
5.1.1 rozhovor č. 1 – vedoucí oddělení prevence, ochrany obyvatelstva a KŘ.....	34
5.1.2. Rozhovor č. 2 – ochrana obyvatelstva a KŘ.....	36
5.1.3. Rozhovor č. 3 – kontrolní činnost.....	37
5.1.4. Rozhovor č. 4 - zjišťování příčin požáru	38
5.1.5. Rozhovor č. 5 – stavební prevence	40
5.1.6. Rozhovor č. 6 – velitel stanice	41
5.1.7. Rozhovor č. 7 – velitel družstva.....	43
5.1.8. Rozhovor č. 8 – koordinátor metodik	44
5.1.9. Rozhovor č. 9 – náměstkyně ředitele pro úsek prevence a CNP	46
5. 1. 10 Rozhovor č. 10 – stavební prevence – kontrolní činnost	50
5. 1. 11 Rozhovor č. 11 – tisková mluvčí	53
5. 1. 12. Rozhovor č. 12 - právnička	56
5. 1. 13. Rozhovor č. 13 - úsek ekonomiky	57
5. 1. 14 Rozhovor č. 14 - úsek IZS a služeb	58
6. Diskuze.....	61
7. Závěr.....	63
Seznam literatury.....	64
Seznam příloh a obrázků	67

Úvod

Můžeme mít představu o tom, co budeme jednou dělat, nebo kým se chceme stát, obětovat tomu všechno. Zaměřit se tím směrem už po základní škole a dotáhnout to až do konce se povede málo komu. Proto jsem si zvolila i toto téma mé práce. Od mala jsem dobrovolný hasič, své kroky po základní škole jsem směřovala na obor Požární ochrana, a tak nebylo překvapením, že jsem v tomto oboru pokračovala dál. Ze školy jsem znalosti o HZS ČR nějaké měla, ale pořád to nebyly takové znalosti, abych věděla, na jakou pozici se přihlásit a kam vlastně jako žena můžu.

Něco jsem měla možnost vyzkoušet v rámci územního odboru, když jsme měli praxe, ale pořád jsem tušila, že těch možností musí být víc. Na internetu toho o hasičkách moc není natož, kde všude u HZS slouží.

V teoretické části se pojednává o Hasičském záchranném sboru ČR, o příslušníkovi a služebním poměru, pracovním stejnokroji HZS ČR, kde se mohou ženy na územním odboru a na krajském ředitelství uplatnit a o hasičkách ze sousedních a vzdálenějších zemích.

V praktické části jsou zajímavé rozhovory s příslušníky HZS Jihočeského kraje, kteří mi poskytli úžasné příběhy, profesionální názory, jiný úhel pohledu a hezké vzpomínky na čas strávený s nimi.

1. Teoretická část

Původní poslání hasičů, zdolávání požárů, bylo rozšířeno o řadu dalších činností. Dnes výjezdy k požárům činí přibližně jen jednu třetinu zásahové činnosti hasičů. V rámci své činnosti hasiči likvidují i následky dopravních nehod, živelních pohrom, ekologických havárií, úniků nebezpečných látek a provádí práce pod i nad vodní hladinou a ve výškách. (Smetana, 2011)

1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor (dále jen HZS ČR) je zřízen na základě zákona jako organizační složka státu. Jeho základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech (dále jen MU). Rozsah úkolů, které HZS ČR plní, je vymezen zvláštními právními předpisy. HZS ČR plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními zákony na úseku:

- požární ochrany
- integrovaného záchranného systému
- ochrany obyvatelstva
- krizového řízení (Šenovský, a další, 2007)

HZS ČR je hlavním koordinátorem a páteří integrovaného záchranného systému (dále jen IZS). V případě MU nebo krizového stavu slučuje všechny záchranné složky a zabezpečuje koordinovaný postup při provádění záchranných a likvidačních prací. Při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami IZS i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdružení občanů. (Zeman, a další, 2007)

Nová právní úprava, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2001, znamenala zásadní změnu v postavení, působnosti a organizaci Hasičského záchranného sboru ČR. Hasičský záchranný sbor ČR v nynější době hraje stěžejní roli v přípravách státu na mimořádné události, ať se již jedná o hrozby terorismu, průmyslových havárií nebo živelních katastrof. (Vilášek Josef, 2014)

1.2 Organizace Hasičského záchranného sboru ČR

HZS ČR tvoří generální ředitelství HZS ČR, které je součástí Ministerstva vnitra, HZS krajů, Záchranný útvar HZS ČR a Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany (dále jen „škola“). Součástí generálního ředitelství HZS ČR jsou také vzdělávací, technická a jiná účelová zařízení: Školní a výcvikové zařízení HZS ČR, Technický ústav požární ochrany Praha, Hasičský útvar ochrany Pražského hradu, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč a Skladovací a opravárenské zařízení HZS ČR. (MV - generální ředitelství HZS ČR, 2018)

Organizace HZS ČR lze graficky znázornit viz Příloha č. 1

Generální ředitelství HZS ČR je součástí ministerstva vnitra a v jeho čele stojí generální ředitel hasičského záchranného sboru. Vykonává úkoly ministerstva vnitra na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS a krizového řízení mimo veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Generální ředitelství řídí hasičské záchranné sbory krajů, Hasičský útvar ochrany Pražského hradu, záchranné útvary a školy. Dále také zřizuje informační a operační středisko IZS.

14 HZS krajů je organizační složkou státu a v jeho čele stojí ředitel. HZS kraje se skládá z krajského ředitelství, územních odborů s jednotkami HZS kraje a vzdělávacích, technických a účelových zařízení. Zřizuje také operační a informační středisko, které plní úkoly operačního a informačního střediska IZS a zajišťuje příjem tísňového volání na jednotné číslo tísňového volání 112 a tísňového volání na tísňovou linku 150. (Šin, 2017)

Záchranný útvar HZS ČR od ledna 2009 zajišťuje svoji činnost. Má síly a prostředky rovnoměrně rozložené v rámci České republiky. Záchranné jednotky jsou dislokovány v Hlučíně, ve Zbirohu a v Jihlavě. Záchranný útvar v souladu se zákonem o hasičském záchranném sboru:

- a) plní úkoly jednotky požární ochrany při řešení mimořádné události nebo krizové situace,
- b) plní úkoly při obnově území postiženého mimořádnou událostí nebo krizovou situací, rozhodne-li tak generální ředitelství HZS ČR,
- c) plní úlohu vzdělávacího zařízení,

- d) provádí odbornou přípravu podle zákona o požární ochraně a výuku a výcvik k získávání řidičského oprávnění pro potřeby složek integrovaného záchranného systému a ke zpracování zdokonalování odborné způsobilosti řidičů, kteří plní úkoly v rámci IZS. (MV - generální ředitelství HZS ČR, 2018)

Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany nachází se ve Frýdku-Místku, v jeho čele stojí ředitel. Škola poskytuje v souladu se školským zákonem vzdělání v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva, IZS a krizového řízení. Podle zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně škola také provádí odbornou přípravu.

Hasičský útvar ochrany Pražského hradu vznikl v roce 2016. Plní úkoly vedoucí k zajištění bezpečnosti Pražského hradu. V jeho čele stojí velitel přímo podřízený generálnímu řediteli HZS (Šín, 2017)

1.3 Legislativa Hasičského záchranného sboru ČR

HZS ČR je zřízen na základě zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). Zákon dále vymezuje základní povinnosti příslušníků a zaměstnanců, služební stejnokroj a prokazování příslušnosti, symboly hasičského záchranného sboru a ochranu názvu.

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, prostřednictvím ukládání povinností ministerstvům a jiným správním úřadům, právnickým osobám a fyzickým osobám a dále vyjádřením působnosti a postavení orgánům státní správy i samosprávy a postavení a povinností jednotek požární ochrany vytváří podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. (Sklaská, a další, 2010)

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Definiuje účast státu při zajišťování bezpečnosti republiky, seznamuje s vyhlášením nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. Stanovuje výčet orgánů, které zajišťují bezpečnost ČR – ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Vymezuje povinnost všech orgánů podílet se na zajišťování bezpečnosti ČR. (hzscr.cz)

Zařazením HZS ČR do integrovaného záchranného systému, se dále musí řídit **zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů**, který vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (dále jen "krizové stavy"). (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností. (Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů)

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav krizové stavy a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. Zákon stanoví pravomoc vlády, ústředních správních úřadů, České národní banky, krajských úřadů, obecních úřadů obce s rozšířenou působností (dále jen „správní úřad“) a orgánů územních samosprávných celků při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. (Zákon č. 242/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů)

Přípravu a plnění úkolů HZS ČR v oblasti ochrany obyvatelstva upravuje vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

Přípravenost systému zajišťující ochranu obyvatelstva zajišťuje důležitý dokument, který zpracovává Ministerstvo vnitra spolu s GŘ HZS ČR a schvaluje vláda ČR. Jde o koncepci ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030.

Koncepce ochrany obyvatelstva tak představuje základní strategický plánovací dokument. Výchozím podkladem pro její zpracování je Zejména Bezpečnostní strategie ČR a v ní identifikované bezpečnostní hrozby a zájmy ČR. (kolektiv autorů, 2015)

Smyslem zpracování této Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 je vytvoření podmínek pro bezpečný život všech občanů při respektování možností a schopností České republiky. Koncepce představuje nový pohled na ochranu obyvatelstva.

Ochrana obyvatelstva reflektuje probíhající nebo předpokládané vývojové trendy a akceptuje možnost vzniku neočekávaných událostí s významnými dopady na společnost. Na ochranu obyvatelstva je nahlíženo širším pohledem a je chápána jako systém prevence, připravenosti a odezvy vůči mimořádným událostem a krizovým situacím, jehož cílem je ochrana životů, zdraví, majetku a životního prostředí. Aktéry jsou orgány státní správy, územní samosprávy, právnické a podnikající fyzické osoby, ale také samotní občané. (MV - GŘ HZS ČR, 2021)

1.4 Příslušník Hasičského záchranného sboru ČR

Úkoly HZS ČR plní příslušníci ve služebním poměru obdobném služebním poměru příslušníků Policie ČR a občanskí zaměstnanci v pracovním poměru. Celkové početní stavy příslušníků a občanských zaměstnanců stanoví vláda. (Šenovský, a další, 2007)

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby. Příslušník je ve služebním poměru k České republice. Práva a povinnosti České republiky vůči příslušníkovi plní příslušný bezpečnostní sbor. (zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

Přijetí do služebního poměru

Pro přijetí do služebního poměru jsou stanovena přísná kritéria. Vyjadřují zájem státu na kvalitním personálním obsazení bezpečnostních sborů. V bezpečnostních sborech by měli vykonávat službu příslušníci kvalifikovaní, duševně, fyzicky a zdravotně způsobilí, a morálně vyspělí. Právě nastavení podmínek pro přijetí má vést k vyloučení takových uchazečů o přijetí, u nichž není dána záruka, že budou uvedenou představu o profilu příslušníka splňovat. (hzscr.cz)

Do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky (dále jen "občan"), který:

- a) o přijetí písemně požádá,
- b) je starší 18 let,
- c) je bezúhonný,
- d) splňuje stupeň vzdělání stanovený pro služební místo, na které má být ustanoven,
- e) je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu služby,
- f) je plně svéprávný,
- g) je oprávněný seznamovat se s utajovanými informacemi podle zvláštního právního předpisu, má-li být ustanoven na služební místo, pro které se tato způsobilost vyžaduje,
- h) není členem politické strany nebo politického hnutí, a jde-li o služební poměr příslušníka zpravodajské služby, ani odborové organizace,
- i) nevykonává jinou výdělečnou činnost, s výjimkou činnosti podle § 48 odst. 4 písm. c) až e), h) a i) a § 68 odst. 2, a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost.

V den nástupu k výkonu služby skládá příslušník služební slib, který zní: "Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život." (zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

1.4.1 Druhy služebního poměru

Služební poměr příslušníka Hasičského záchranného sboru České republiky je koncipován jako celoživotní povolání. Proto je služební poměr podle § 9 až 11 zákona o služebním poměru rozdělen do dvou etap – služebního poměru na dobu určitou v rozsahu 3 let, a služebního poměru na dobu neurčitou.

Do služebního poměru na dobu neurčitou se příslušník dostává na základě úspěšného složení služební zkoušky (§ 12 zákona o služebním poměru), která se vykonává před uplynutím doby určité před zkušební komisí. Účelem služební zkoušky je ověřit teoretickou, případně též praktickou způsobilost pro zařazení do služebního poměru na dobu neurčitou.
(hzscr.cz)

1.4.2 Základní povinnosti a omezení příslušníka

Příslušník je povinen

- a) dodržovat služební kázeň,
- b) zdržet se jednání, které může vést ke střetu zájmu služby se zájmy osobními a ohrozit důvěru v nestranný výkon služby, zejména nezneužívat ve prospěch vlastní nebo v prospěch jiných osob informace nabyté v souvislosti s výkonem služby a v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody,
- c) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu služby; to neplatí, jestliže byl příslušník této povinnosti zproštěn služebním funkcionářem, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,
- d) prohlubovat svoji odbornost a udržovat svoji fyzickou zdatnost potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem,
- e) dodržovat pravidla služební zdvořilosti,
- f) poskytovat bezpečnostnímu sboru osobní údaje nezbytné pro rozhodování ve služebním poměru a pro plnění povinností bezpečnostního sboru podle zvláštních právních předpisů,
- g) vykonávat službu tak, aby nebyla ovlivňována jeho politickým, náboženským nebo jiným přesvědčením,
- h) ohlašovat vedoucímu příslušníkovi závady a nedostatky, které ohrožují nebo ztěžují výkon služby, a skutečnost, že byl pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupku nebo pravomocně odsouzen pro trestný čin, bez zbytečného odkladu,
- i) chovat se a jednat i v době mimo službu tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru,
- j) nejpozději po zahájení řízení o přestupku, z něhož je obviněn, bez zbytečného odkladu oznámit správnímu orgánu příslušnému k projednání přestupku, že je příslušníkem.

Příslušník nesmí být členem politické strany nebo politického hnutí ani vykonávat činnost v jejich prospěch; volební právo příslušníka tím není dotčeno.

Příslušník může vykonávat jinou výdělečnou činnost než službu podle tohoto zákona (zákon č. 361/2003 Sb.) pouze se souhlasem služebního funkcionáře. Služební funkcionář udělí rozhodnutím souhlas s výkonem jiné výdělečné činnosti za podmínky, že tato činnost nemůže vést ke střetu zájmů osobních se zájmy služby, k ohrožení dobré pověsti

bezpečnostního sboru nebo k ohrožení důležitého zájmu služby. (Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

1.4.3 Mateřská a rodičovská dovolená

U bezpečnostních sborů neslouží pouze muži, ale i ženy. Těm je z biologického hlediska umožněno počít, odnosit a porodit dítě. Proto je v zákoně č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů myšleno na mateřskou a rodičovskou dovolenou. Určuje příslušnicím a příslušníkům bezpečnostních sborů, kdy začíná a končí mateřská dovolená a rodičovská dovolená.

Mateřská dovolená

Příslušnice má v souvislosti s porodem a péčí o narozené dítě nárok na mateřskou dovolenou po dobu 28 týdnů; porodí-li současně 2 nebo více dětí nebo jde-li o osamělou příslušnici, má nárok na mateřskou dovolenou po dobu 37 týdnů.

Příslušnice nastupuje mateřskou dovolenou zpravidla od počátku šestého týdne předem dnem očekávaného porodu, nejdříve však od počátku osmého týdne před tímto dnem.

Vyčerpá-li příslušnice z mateřské dovolené předem dnem porodu méně než 6 týdnů, protože porod nastal dříve, než určil lékař, náleží jí mateřská dovolená až do uplynutí doby stanovené v odstavci 1. Jestliže příslušnice vyčerpá z mateřské dovolené předem dnem porodu méně než 6 týdnů z jiného důvodu, náleží jí mateřská dovolená jen po dobu 22 týdnů ode dne porodu, popřípadě 31 týdnů, jde-li o příslušnici, která současně porodila 2 nebo více dětí, nebo o osamělou příslušnici.

Narodí-li se příslušnici mrtvé dítě, náleží jí mateřská dovolená po dobu 14 týdnů.

Mateřská dovolená v souvislosti s porodem nesmí být kratší než 14 týdnů a nemůže skončit ani být přerušena před uplynutím 6 týdnů ode dne porodu. (Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

Rodičovská dovolená

Příslušnice a příslušník mají nárok na rodičovskou dovolenou na základě žádosti. Rodičovská dovolená se příslušnici, která je matkou dítěte, poskytne po skončení mateřské dovolené a příslušníkovi, který je otcem dítěte, nejdříve dnem narození dítěte, a to v rozsahu,

v jakém o ni požádají, nejdéle však do doby, kdy dítě dosáhne věku 3 let. (Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

Mateřská a rodičovská dovolená při převzetí dítěte

Nárok na mateřskou dovolenou má příslušnice a nárok na rodičovskou dovolenou má příslušnice nebo příslušník, který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, nebo dítě, jehož matka zemřela. Za rozhodnutí příslušného orgánu se považuje rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče nahrazující péči rodičů pro účely státní sociální podpory.

Mateřská dovolená podle odstavce 1 se příslušnici poskytne ode dne převzetí dítěte po dobu 22 týdnů; jestliže příslušnice převzala 2 nebo více dětí nebo jde-li o osamělou příslušnici, poskytne se jí mateřská dovolená po dobu 31 týdnů, nejdéle však do dne, kdy dítě dosáhne věku 8 měsíců.

Rodičovská dovolená podle odstavce 1 příslušnici a příslušníkovi náleží ode dne převzetí dítěte až do dne, kdy dítě dosáhne věku 3 let; příslušnici, která čerpala mateřskou dovolenou podle odstavce 2, náleží rodičovská dovolená až po skončení mateřské dovolené. Bylo-li dítě převzato po dosažení věku 3 let, nejdéle však do 7 let jeho věku, přísluší rodičovská dovolená po dobu 22 týdnů. Při převzetí dítěte před dosažením věku 3 let tak, že by doba 22 týdnů uplynula po dosažení 3 let věku, se rodičovská dovolená poskytuje do uplynutí 22 týdnů ode dne převzetí dítěte. (Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

Společná ustanovení

Mateřskou a rodičovskou dovolenou nebo rodičovskou dovolenou mohou čerpat příslušnice a příslušník současně.

Jestliže je dítě převzato do péče kojeneckého nebo jiného zařízení, v němž se poskytují zdravotní služby, ze zdravotních důvodů a příslušnice nebo příslušník nastoupí do výkonu služby, přerušuje se jí tímto nástupem mateřská nebo rodičovská dovolená; její nevyčerpaná část se jí poskytne ode dne opětovného převzetí dítěte z ústavu do své péče, nejdéle do doby, kdy dítě dosáhne věku 3 let.

Přestala-li se příslušnice nebo přestal-li se příslušník o dítě starat a z toho důvodu dojde k jeho svěřeni do rodinné nebo ústavní péče nahrazující péči rodičů nebo je-li jejich dítě

v dočasné péči kojeneckého, popřípadě obdobného ústavu z jiných než zdravotních důvodů, nemá příslušnice nárok na mateřskou dovolenou a příslušnice a příslušník nemají nárok na rodičovskou dovolenou po dobu, po kterou o dítě nepečují.

Jestliže dítě zemře v době, kdy je příslušnice na mateřské nebo rodičovské dovolené a příslušník na rodičovské dovolené, poskytne se jim mateřská nebo rodičovská dovolená ještě po dobu 2 týdnů ode dne úmrtí dítěte, nejdéle však do dne, kdy by dítě dosáhlo věku 1 roku. (Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

Omezení při výkonu služby

Těhotná příslušnice nesmí při výkonu služby konat činnosti, které jsou těhotným ženám zakázány, a činnosti, jejichž výkon ohrožuje podle lékařského posudku její těhotenství; to platí obdobně i pro příslušnici do konce devátého měsíce po porodu a příslušnici, která kojí.

Příslušnice uvedená v odstavci 1 může být ustanovena na jiné služební místo v jiném místě služebního působiště, převelena nebo vyslána na služební cestu jen s předchozím souhlasem. Za stejných podmínek může vykonávat službu v noci, službu přesčas nebo služební pohotovost.

Příslušnice a příslušník, kteří pečují o dítě mladší než 1 rok, nebo osamělá příslušnice a osamělý příslušník, kteří pečují o dítě mladší než 3 roky, mohou být ustanoveni na jiné služební místo v jiném místě služebního působiště, převeleni nebo vysláni na služební cestu jen po jejich předchozím souhlasu.

Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem financí, Ministerstvem spravedlnosti, zpravodajskými službami, Generální inspekcí bezpečnostních sborů a Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou seznam činností zakázaných těhotným příslušnicím, příslušnicím do konce devátého měsíce po porodu a příslušnicím, které kojí. (Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

Jde o vyhlášku č. 238/2016 Sb., kterou se stanoví seznam činností zakázaných těhotným příslušnicím, příslušnicím do konce devátého měsíce po porodu a příslušnicím, které kojí.

1.4.4 Skončení služebního poměru

Služební poměr příslušníka skončí

- a) zrušením ve zkušební době,
- b) uplynutím doby určité,
- c) propuštěním,
- d) úmrtím nebo prohlášením za mrtvého,

dnem 31. prosince kalendářního roku, v němž příslušník dovršil věku 65 let. (Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

1.4.5 Výsluhové nároky

Základní výměra výsluhového příspěvku činí za 15 let služby 20 % měsíčního služebního příjmu. Výměra výsluhového příspěvku se zvyšuje za šestnáctý a každý další ukončený rok služby o 3 % měsíčního služebního příjmu, za dvacátý první a každý další ukončený rok služby o 2 % měsíčního služebního příjmu a za dvacátý šestý a každý další ukončený rok služby o 1 % měsíčního služebního příjmu. Výměra výsluhového příspěvku může činit nejvýše 50 % měsíčního služebního příjmu. (Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů)

1.4.6 Služební stejnokroj příslušníka Hasičského záchranného sboru ČR

Podle § 134 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů má příslušník při přijetí do služebního poměru nárok na služební výstroj. Tou se rozumí služební stejnokroj nebo jiný oděv a obuv, kterou používá při výkonu služby. Po dobu trvání služebního poměru má příslušník nárok pouze na součástky určené k obměně a doplnění služební výstroje.

Hasičský záchranný sbor upravuje stejnokroje příslušníků vyhláškou č. 407/2015 Sb., kterou se stanoví druhy a vzory služebních stejnokrojů Hasičského záchranného sboru České republiky, způsob označení příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru České republiky a odlišujícího označení, vzory služebních průkazů a průkazů zaměstnanců a způsob prokázání příslušnosti služebním průkazem a vzory velkého a malého znaku Hasičského záchranného sboru České republiky a základní znaky charakterizující prapor Hasičského záchranného sboru České republiky (výstrojní vyhláška hasičského záchranného sboru).

Služebními stejnokroji příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky jsou

- a) pracovní stejnokroj I,
- b) pracovní stejnokroj II,
- c) slavnostní stejnokroj a
- d) společenský stejnokroj. (Vyhláška č. 407/2015 Sb., Výstrojní vyhláška HZS ČR)

Vyhláška určuje základní služební výstroj a dále ji upravuje výstrojnými součástkami, které jsou určeny zvláště pro muže a zvláště pro ženy, které mají např. možnosti letních šatů. Je myšleno jak na letní tak i na zimní měsíce v podobě zimní bundy, zimní čepice a kožených rukavic.

Na služební výstroji příslušníků hasičského záchranného sboru můžeme vidět označení příslušnosti k České republice, velký státní znak České republiky, znak a tzv. domovenku hasičského záchranného sboru, které mají vyhláškou určená svá místa. Ozdobné šňůry si příslušníci připínají pouze na slavnostní stejnokroj. Další doplňky jsou pro určité hodnostní označení ve stříbrném nebo zlatavém provedení.

Aby příslušník dokázal opravdu prokázat svou příslušnost k hasičskému záchrannému sboru, má každý příslušník své identifikační číslo. To je v textilním provedení (pro pracovní stejnokroj II) a na odznaku, který je kovový ve stříbrné barvě (pro pracovní stejnokroj I). Dále se příslušník prokazuje služebním průkazem ve formě plastové karty, zde je tištěná podoba příslušníka a informace o něm.

Příslušnice mohou nosit ke služebnímu stejnokroji lodičky, střevíce (i s otevřenou patou), polobotky, kotníčkové boty, vysoké boty (kozačky) vždy černé barvy bez výrazných ozdob. Příslušnice po dobu těhotenství služební stejnokroj nenosí. (Vyhláška č. 407/2015 Sb., Výstrojní vyhláška HZS ČR)

Nošení služebního stejnokroje bývalým příslušníkem HZS ČR, který je držitelem průkazu bývalého příslušníka HZS ČR, je oprávněn nosit služební stejnokroj s označením příslušnosti k HZS ČR s odlišujícím označením. Bývalý příslušník HZS ČR používá slavnostní stejnokroj, který je na pravé přední náprsní straně saka označen odznakem označujícím bývalé příslušníky. (Vyhláška č. 407/2015 Sb., Výstrojní vyhláška HZS ČR)

1.4.7 Vzhled příslušníka

Příslušník dbá na svůj vzhled, na veřejnosti vystupuje řádně a čistě ustrojen, ostříhán a hladce oholen, případně s upravenými vousy.

Za řádné ustrojení se nepovažuje zejména:

- a) kombinace částí stejnokroje s civilním nebo sportovním oděvem,
- b) sportovní nebo plážové oblečení mimo sportoviště, rekreační objekty a mimo dobu fyzické přípravy,
- c) nošení náušnic, náhrdelníků, náramků a jiných ozdob nebo doplňků, pokud by byly nošeny viditelně, s výjimkou u žen,
- d) znečištěný nebo zmačkaný oděv a znečištěná obuv.

Za řádnou úpravu vlasů se nepovažuje zejména:

- a) úprava vlasů nepřirozeným barevným odstínem, melírem a copánky, s výjimkou u žen,
- b) dlouhé vlasy přesahující bez úpravy límec košile, linii obočí a ušní boltce, s výjimkou u žen. (Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2007)

1.5 Uplatnění žen ve služebním poměru u Hasičského záchranného sboru ČR

Ženy, které budou vykonávat služební činnosti na územním odboru v Jihočeském kraji, mohou být zařazeny na pracoviště prevence ochrany obyvatelstva a krizového řízení nebo jako výjezdový hasič či ředitelka územního odboru.

Strukturou oproti ostatním územním odborům v Jihočeském kraji se liší ten v Českých Budějovicích. To totiž nemá oddělení prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení a na pracovišti IZS a služeb aktuálně slouží dvě ženy.

Komisař – ochrana obyvatelstva a krizové řízení

Samostatné komplexní zajišťování specializovaných odborných činností na úseku státního požárního dozoru a požární prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení v působnosti územního odboru HZS Jihočeského kraje.

Zabezpečovat provozuschopnost systému ARGIS za ÚO HZS. Vyžadovat podklady od právnických a podnikajících fyzických osob, potřebné pro ukládání do systému ARGIS. Uzavírat smlouvy s právnickými a podnikajícími fyzickými osobami, potřebné pro aktualizaci údajů systému ARGIS. Zpracovávat stanovené části havarijního a krizového plánu kraje.

Zpracovávat podklady pro plánovací dokumentaci z oblasti evakuace obyvatelstva, nouzového ubytování, nouzového zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva. Podílet se na analýze rizik, hodnotit účinky mimořádných událostí a jejich vliv na obyvatelstvo a životní prostředí v rámci územní působnosti. Provádět vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva, krizového řízení a havarijního plánování. Podílet se na preventivně výchovné činnosti. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje)

Vrchní inspektor – stavební prevence

Komplexní zajišťování odborné činnosti na úseku státního požárního dozoru a požární prevence.

Provádět komplexní a tematické kontroly, i kontrolní dohlídky činnosti právnických a podnikajících fyzických osob a při zajišťování sezónních akcí. Ukládat opatření k odstranění zjištěných nedostatků a provádět kontrolu plnění těchto opatření. Přípravovat a vést roční plány požárních kontrol. Zpracovávat stanoviska k posouzení požárního nebezpečí a vést jejich evidenci. Podílet se na zpracování zpráv pro státní orgány. Podílet se na preventivně výchovné činnosti. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje)

Vrchní komisař koordinátor – metodik

Koordinace odborných a metodických činností na úseku státního požárního dozoru a požární prevence.

Posuzovat podklady pro vydání územního rozhodnutí, projektovou dokumentaci staveb ke stavebnímu řízení, dokumentaci ke změně v užívání staveb a další v rozsahu požárně bezpečnostního řešení v souladu s ustanovením zákona o požární ochraně, zákona o integrovaném záchranném systému a stavebního zákona. Vést evidenci agendy na úseku stavební prevence, zejména přehled o územních, stavebních, kolaudačních a jiných řízeních svolávaných stavebními nebo jinými spolupracujícími orgány. Vykonávat státní požární dozor formou kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně. Zpracovávat

podklady k plánům kontrolní činnosti. Podílet se na preventivně výchovné a propagační činnosti na úseku PO. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje)

Vrchní inspektor – kontrolní činnost zjišťování příčin požárů

Samostatné komplexní zajišťování specializovaných odborných činností na úseku státního požárního dozoru a požární prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení v působnosti územního odboru HZS Jihočeského kraje.

Posuzovat výrobky, které nejsou výrobky stanovenými podle zvláštních právních předpisů, z hlediska jejich požární bezpečnosti a posuzování funkčnosti systémů vyhrazených požárně bezpečnostních zařízení. V případě, že věc nebo činnost při provozu nebo provoz vyvolávají bezprostřední nebezpečí vzniku požáru, vyloučit věc z užívání, zakázat činnost nebo zastavit provoz, a to v souladu se zákonem o požární ochraně. Podílet se na připomínkovém řízení k právním a technickým předpisům. Podílet se na preventivně výchovné činnosti. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje)

Vrchní komisař – vedoucí pracoviště

Koordinace výkonu státního požárního dozoru a požární prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení a koordinace odborných a metodických činností na uvedených úsecích v působnosti územního odboru HZS Jihočeského kraje.

Zabezpečovat plnění úkolů v oblasti prevence závažných havárií ve vztahu k havarijnímu plánování a ochraně obyvatelstva. Zabezpečovat plnění jednotlivých úkolů ochrany obyvatelstva a krizového a havarijního plánování. Seznamovat obce, právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení. Organizovat provádění preventivně výchovné činnosti v rámci působnosti ÚO HZS. Provádět kontrolní činnost stanovenou právními předpisy v rámci řízeného pracoviště. Vést evidenci příjmů a výdajů skladu výstrojního materiálu a během měsíce je předkládat k zúčtování na provozní pracoviště. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje)

U HZS Jihočeského kraje je ve služebním poměru 59 žen, které vykonávají svou služební činnost na pracovišti interního auditu, pracoviště kontroly, oddělení právní a organizační, personální pracoviště, psychologické pracoviště, úsek prevence a civilní nouzové připravenosti, úsek integrovaného záchranného systému a operačního řízení, úsek ekonomiky.

Po splnění všech vstupních kritérií, mohou být ženy na jakékoliv pozici. U žádných služebních míst není požadavek na konkrétní pohlaví.

1.6 Ženy u Hasičských sborů v zahraničí

1.6.1 Slovensko

Ženy v Hasičském záchranném sboru Slovenské republiky jsou přijímané a zařazované do nerovnoměrně rozvrhnutého služebního času na operační střediska prezidia sboru, krajské ředitelství sboru jako operační důstojnice, kde vykonávají služební činnost jako je: nepřetržitý příjem hlášení o vzniklých událostech, přijímání a vyhodnocení zpráv o požárech, živelných pohromách a jiných mimořádných událostech apod.

Do rovnoměrně rozvrhnutého služebního času na okresní ředitelství sboru, krajské ředitelství sboru, zařízení sboru, prezidium sboru ve služebních činnostech – ekonomického, personálního, komunikačního, legislativního charakteru, na úseku řízení hasičských jednotek a úseku ochrany před požáry.

Zásahová činnost sboru je vykonávaná a organizovaná směnovou službou. Ženy na Slovensku nemají zájem se ucházet o pozici zásahové hasičky. Zároveň sbor nemá přizpůsobené prostory hasičských stanic pro vybudování zázemí pro ženy. Toto by vyžadovalo značné množství financí.

Podle nařízení vlády č. 281/2006 Z.z. o minimálních bezpečnostních a zdravotních požadavcích při ruční manipulaci s břemeny § 1 stanovuje požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při ruční manipulaci s břemeny, při kterých je riziko poškození zdraví, zejména páteře, a na předcházení tomuto riziku. Podle § 3 na předcházení rizik poškození zdraví, které vyplývají pro zaměstnance včetně zvláštních skupin s ruční manipulací s břemeny, se ustanovují směrné hodnoty uvedené v příloze č. 2.

Tabulka 1: Manipulace s břemeny

Věk	Podmínky	Maximální hmotnost břemena		Maximální celosměnová hmotnost (kg)	
		Muži	Ženy	Muži	Ženy
18 - 29 r.	příznivé	50 kg	15 kg	10 000	6 500
	nepříznivé	40 kg	10 kg	8 000	5 500
30 - 39 r.	příznivé	45 kg	15 kg	7 500	6 500
	nepříznivé	40 kg	10 kg	7 200	5 500
40 - 49 r.	příznivé	40 kg	15 kg	6 500	6 000
	nepříznivé	35 kg	10 kg	6 000	5 500
50 - 60 r.	příznivé	35 kg	10 kg	5 500	5 000
	nepříznivé	30 kg	5 kg	5 000	4 000

Z důvodu možného poškození zdraví při ruční manipulaci s břemeny pro ženy, sbor neuvažuje o jejich zařazení do směnové služby. (Prezidium Hasičského a záchranného zboru, 2023)

1.6.2 Spojené státy Americké

Ženy mají dlouhou historii jako hasičky, ale teprve nedávno je mezi nimi si významný počet žen vybral hasičskou službu jako kariéru. Zatímco některé sbory dobrovolných hasičů již léta zahrnují ženy, mnoho dalších s tím začíná až nyní. (Brenda Berkman, 2014)

První známou hasičkou byla Afroameričanka jménem Molly Williamsová, kterou byla členka Oceanus Engine Company #11 v New Yorku. Williamsovou si její spolupracovníci velmi vážili a zvláště, když se vyznamenala v boji s požáry během vánice v roce 1818. (Willing, 2011)

Příprava na kariéru hasiče

Nečekejte, že se zítra stanete hasičem. Zaprvé, většina hasičských sborů provádí pouze vstupní (náborový) test každé dva roky a může trvat několik měsíců, než je z výsledného seznamu přijata první třída rekrutů. Ještě důležitější je, že váš přístup k vaší hasičské kariéře by měl být ještě dalekosáhlejší. Příprava na to, stát se hasičem, by měla začít roky předtím, než vůbec podáte svou první žádost o zaměstnání, v ideálním případě ještě na střední škole. Získáte tak čas připravit se na to, abyste byli dobrým kandidátem na tuto práci,

a také se rozhodnout, zda je pro vás hašení opravdu to pravé. Ve skutečnosti se většina žen rozhodne pro hasičskou kariéru až dlouho po střední škole. (All rights reserved)

1.6.3 Německo

Profesionální hasičský sbor Svobodného a hanzovního města Hamburk se od roku 1872 zavázal k bezpečnosti svých občanů. Se zhruba 3100 ženami a muži jsme druhým největším hasičským sborem v Německu. Potřebujeme vás však jako součást našeho týmu, abyste i nadále zvládali rostoucí výzvy v našem městě.

Ať už jde o hasiče, technickou pomoc nebo záchrannou službu – týmový duch a nasazení jsou naší nejvyšší prioritou. Postavte se vzrušujícím a náročným úkolům hamburského hasičského sboru a ukažte svému městu, že máte oheň ve svém srdci! (Feuerwehr Hamburg)

Takto láká hasičský sbor v Hamburku hasiče a hasičky, aby se přidali k nim do služby. U jejich sboru neslouží jen Němci, ale i lidé z jiných zemí. Jako v České republice, musí uchazeč splnit fyzické testy a lékařskou prohlídku a pohovor.

Fyzické testy

1. Běh na 3000 metrů

Provedení: Běhejte rovnoměrným tempem na úseku, který je co nejrovnější.

Požadavek: 15 minut

2. Kliky

Provedení: Paže natažené (180°) a pokrčené (90°) střídavě s nataženým postojem a zavřenýma nohama. 4 sekundy na klik.

Požadavek: 12 opakování každé po 4 sekundách

3. Střídavé skoky

Provedení: Skákejte bokem se zavřenýma nohama přes vodítko nebo Thera-band vysoký 33 cm.

Požadavek: 42 seskoků za 30 sekund

4. Shyby

Provedení: Zavěste na šířku ramen s pokrčenými pažemi v hřebenovém úchopu. Brada nad barem.

Požadavek: Vydržte 45 sekund

5. Boční hod medicinbalem

Provedení: Podržte medicinbal na straně kolena a kroutivým pohybem těla ho odhodte ve výšce ramen.

Požadavek: Hodte 4 kg medicinbalu 7,5 m na každou stranu

6. Test CKCU

Provedení: shyb s nataženým držením těla a zavřenýma nohama, ruce na vnitřní straně vedle označení (vzdálenost 90 cm) a natažení přes sebe.

Požadavek: 23krát za 15 sekund

7. Test boxového bumerangu

Provedení: Začněte kotoulem vpřed, proběhněte kolem kužele nalevo, přeskočte K1 a prolezte. Poté dokončete K2 a K3. Cíl je za podložkou.

Požadavek: Velikost pole 4 x 4 m, vzdálenost mezi boxy a kuželem 2 m, maximálně 19 sekund

8. Záchrana osob

Provedení: Táhněte dozadu 3 kola 75 kg figuríny nebo obráceného trezoru (30 kg tažná síla na laně, odpovídá hmotnosti cca 75 kg s hladkou podlahou haly) doleva kolem 2 malých kuželů (vzdálenost 11 m).

Požadavek: Celkem 66 m za 60 sekund

(Feuerwehr Hamburg)

1.6.4 Rakousko

Rakouský spolkový hasičský svaz (ÖBFV) je zastřešující organizací všech státních hasičských spolků a obcí s profesionálními hasičskými sbory. Byl založen ve Vídni v roce 1889. Jeho hlavní úkol spočívá v koordinaci celého rakouského hasičského sboru v oblastech

- **Organizace**
- **Vzdělání**
- **Technika**
- **Zařízení**

V Rakousku jsou převážně dobrovolné hasičské sbory. Nacházejí se téměř ve všech městech i v nejmenších obcích a jejich částí. Dále existují (téměř výlučně dobrovolnické) hasiči podnikových sborů, v jejichž řadách jsou pracující provozů, kteří touto dobrovolnou činností chrání svá pracovní místa. Jen velká hlavní města spolkových zemí – Vídeň, Graz,

Linz, Innsbruck, Salzburg a Klagenfurt mají profesionální hasičské sbory, které hasiče zaměstnávají. (Obec Rainbach im Mühlkreis)

Zaměstnání u vídeňského hasičského sboru (MA 68) je otevřené pro muže i ženy.

Požadavky na nábor:

- Absolvované odborné školení
- občanství EU
- trestní rejstřík
- Řidičský průkaz skupiny B a C
- Kladné absolvování testů způsobilosti (Město Vídeň)

Ženy v hasičském sboru nyní hrají zásadní roli! Nejen, že tvoří významnou část síly týmu téměř 10 % (mládež/aktivní/rezerva), ale stále častěji se vyskytují i ve velitelských funkcích. V Horním Rakousku jsou již dvě velitelky a mnoho dalších, kteří působí jako zástupkyně velitele hasičů, jako velitelé čet a skupin a také na okresní a oddílové úrovni. Statistiky ukazují, že počet žen, které přebírají odpovědnost v hasičských službách, se za posledních pět let téměř zdvojnásobil. Roste tedy nejen členská základna, ale také roste odpovědnost žen. Ukazují, že mají vůli a schopnosti! 313 míst ve velení a rozšířeném velení je již obsazeno ženami. To působivě ukazuje, že v hasičském sboru neexistuje žádná funkce, kterou by nemohly převzít ženy.

Odpor v hasičských sborech vůči přijímání žen často ustoupil. Prvotní hádky vystřídala pozitivní nálada. Odpověď "Ženy to nedokážou" se ukázala jako falešný argument a dokonce obrácená, protože "neexistuje nic, co by ženy nedokázaly!" (Hornorakouský spolek státních hasičů, 2023)

Podle statistik z ÖBFV k lednu 2023 je ve sborech 13614 aktivních žen a v záloze 347 žen bez rozdílu, zda se jedná o dobrovolný sbor nebo profesionální.

2. Cíl práce, výzkumná otázka

Cílem této bakalářské práce je analyzovat všechny možnosti uplatnění žen ve služebním poměru u Hasičského záchranného sboru ČR a poukázat tak na práci hasičů, kteří „nejsou vidět“.

2.1 Výzkumná otázka

Výzkumná otázka pro analýzu zní: „Jaké má žena uplatnění u Hasičského záchranného sboru ČR?“, „Může být platnou součástí?“.

3. Operionalizace

Ochrana obyvatelstva se rozumí plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku (zákon č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů).

Integrovaným záchranným systémem se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací (zákon č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů).

Hasičský záchranný sbor ČR je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi (zákon č. 320/2015 Sb., o HZS ČR a o změně některých zákonů).

Služební poměr je poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu (zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů).

Příslušník je ve služebním poměru k České republice. Práva a povinnosti České republiky vůči příslušníkovi plní příslušný bezpečnostní sbor (zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů).

4. Metodika

V teoretické části jsme si řekli něco o Hasičském záchranném sboru ČR a jeho organizační struktuře. Že je hlavním koordinátorem a základní složkou integrovaného záchranného systému. Dozvěděli jsme se základní legislativu, podmínky pro přijetí do služebního poměru, podmínky pro mateřskou a rodičovskou dovolenou příslušníků HZS ČR. Dále jaké jsou podmínky, pravidla a druhy služebních stejnokrojů, jaké mohou mít uplatnění ženy na územním odboru a na krajském ředitelství. A jako poslední jsme si řekli, jaké mají uplatnění ženy u hasičů ve světě.

V praktické části budu provádět kvalitativní výzkum formou strukturovaného rozhovoru. Rozhovory budu provádět rozhovorem s příslušníky Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje. Budu jim postupně pokládat 13 otázek, které jsou postaveny tak, aby se daly použít bez rozdílu pohlaví příslušníka. Jedná se o tyto otázky:

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Jaká je spolupráce s kolegy?

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Bude mě zajímat, jak dlouho je příslušník ve služebním poměru, jestli plánoval být hasičem nebo to bylo spontánní rozhodnutí, jeho spokojenost s benefity služebního poměru. Déle se budu ptát na náročnost kritérií k přijetí do služebního poměru, na náročnost funkce, kterou vykonává. Šestá otázka bude o spolupráci s kolegy, jaká je. Budu se ptát na názor na ženy hasičky, jestli by neměli být u sboru pouze muži a jestli můžou být ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné pouze na určitých pozicích. Máme první hasičku ve výjezdu, i na

to budu chtít znát jejich názor. V jiných zemích hasiček přibývá, máme držet krok s ostatními zeměmi?

Mé dvě poslední otázky se budou zabývat spory dotazovaného příslušníka s jiným kolegou, a jestli si myslí, že mohou být ve sboru i takové spory, že by narušily jeho chod.

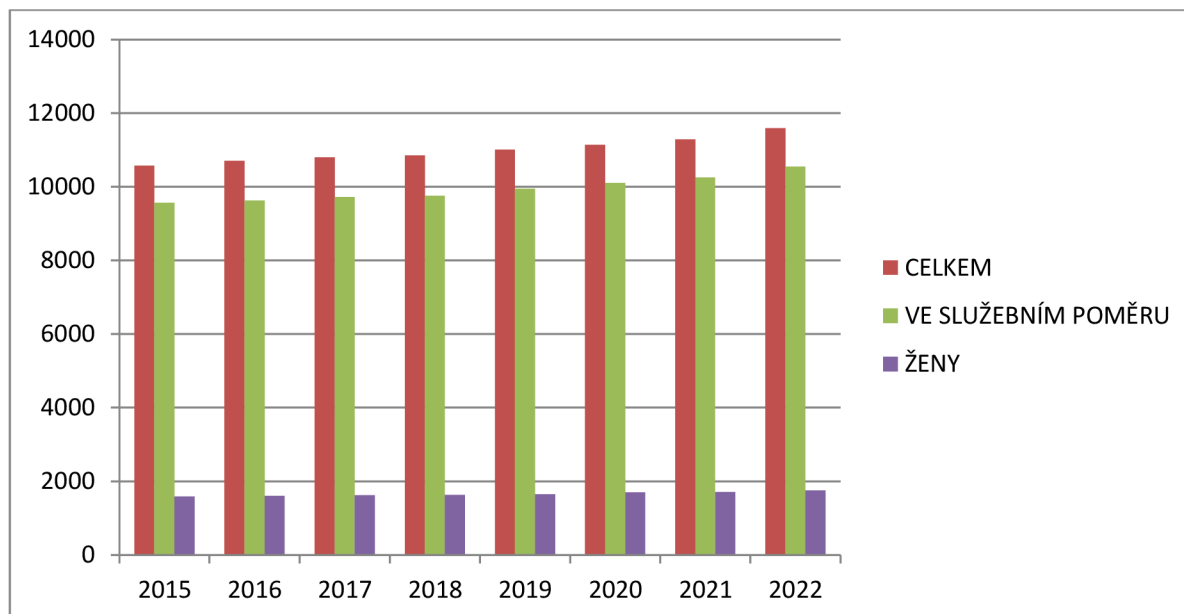
5. Výsledky

Hasičský záchranný sbor České republiky každý rok vydává statistické ročenky, kde popisují ty největší zásahy, které se v daném roce staly. Jsou tam i zajímavá čísla o činnosti jednotek požární ochrany, kdy jejich prací není jen hašení požárů, ale i další úkoly a činnosti, které tam jsou vypsány. Čím se rozhodně může sbor pyšnit, jsou čísla uchráněných hodnot, ale zmiňuje i hodnoty neuchráněného majetku.

Statistická ročenka je dostupná na webových stránkách HZS kde jsou přístupné ročenky od roku 1991. Sbor tím seznamuje nejen veřejnost, ale určitě i příslušníky HZS jakou práci odvedli v minulém roce. Při pročítání si člověk všimne, že čísla i události, ke kterým jsou hasiči povoláni, narůstají, ale i vzhled ročenek se zlepšuje a modernizuje.

Mne však zajímal v ročenkách personální ukazatel. Zajímavostí je, že své místo v ročenkách má až od roku 2015. Víme tedy, kolik hasičů nás chrání, kolik je civilních zaměstnanců u sboru, ale hlavně, kolik procent žen je u sboru. Procento žen se standardně pohybuje okolo 15 %.

Graf 1: Personální ukazatel

5.1 Rozhovory s příslušníky HZS Jihočeského kraje

Rozhovory jsem provedla s příslušníky HZS Jihočeského kraje na Územním odboru Písek a Krajském ředitelství v Českých Budějovicích. Na Územním odboru v Písku jsem položila všem 13 otázek příslušníkům na oddělení prevence a ochrany obyvatelstva, kde slouží 5 mužů a 1 žena, veliteli stanice a veliteli čtyry.

Na Krajském ředitelství jsem otázky položila šesti ženám. Náměstkyni ředitele pro úsek prevence a CNP, tiskové mluvčí HZS Jčk, na stavební prevenci – kontrolní činnost, právniče, úsek ekonomiky a oddělení IZS. V další části předkládám jejich přepis.

5.1.1 rozhovor č. 1 – vedoucí oddělení prevence, ochrany obyvatelstva a KŘ

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

Téměř 22 let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Nijak dlouhodobě jsem to neplánoval, bylo to spontánní rozhodnutí a sem mě přivedla spíš náhoda.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Jsem spokojen s výhodami a benefity, myslím, že jich je dost u hasičů.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Co se týče fyzických testů tak to až tak náročné nebylo. Náročnější samozřejmě je to splnit po stránce psychických testů, ale to jsou zase věci, které člověk nemůže nijak ovlivnit. Takže ty jsou náročné, ale jsou náročné pro toho dotyčného, protože na to se nedá připravit.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Kolikrát to není úplně jednoduchý a někdy si tu práci víceméně v hlavě nosím domů, tak že bych tu funkci nezvládal, to bych určitě neřekl, ta funkce je zvládnutelná, dá se zvládnout, ale není to žádná práce, za kterou by se daly zabouchnout dveře a jít s čistou hlavou domů. Takže někdy ty úkoly bych řekl, náročné jsou.

Jaká je spolupráce s kolegy?

V drtivé většině případů, tak v 90% tak ta spolupráce je dobrá, ale stejně tak jako každá organizace má určitý procento lidí, který nejsou tak spolupracující nebo nejsou tak

ochotní, nejsou tak ochotní komunikovat. Takže můžu hodnotit, že ta spolupráce je v 90% dobrá.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

S ženami hasičkami zásadní problém nemám, u sboru určitě jejich místo je, ale jsou samozřejmě určité pozice, na kterých jsou ty ženy vhodnější a samozřejmě naopak na který vhodnější nejsou.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Ve sboru určitě ne, ve sboru ty ženy svoje místo by si našly a některý funkce bych řekl, můžou být dělaný a šitý jim na míru.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Já si úplně nemyslím, že na všechnu práci by byli ideální jenom muži a na všechnu práci by byly jenom ženy. Takže určitě jsou místa, kde bych ty ženy neviděl téměř vůbec, že by tam být neměly a pak si myslím, že jsou místa, kdy by vyloženě ta pozice seděla extra ženě, může na ní tu práci vykonávat líp než muž.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

No tak vždycky když něco začíná, tak vždycky musí být někdo ten první, takže tam samozřejmě musí být jedna žena ve výjezdu. Nevím, jestli někde už nějaké přibyly, tuším, že žádostí určitě přibývá po celé republice po tom, co to bylo hodně publikovaný a medializovaný. Nicméně nechápu, co se tím sledovalo, já zkrátka na této pozici tu ženu nevidím téměř vůbec. Nemyslím si, že by žena nemohla být u výjezdu platná, to zcela určitě může, ale viděl bych ji na pozici vyšetřovacího týmu, na psychologický pomoci, na posttraumatický pomoci třeba. Někdy tam je třeba zahájit kontrola po požáru, tak si myslím, že může mít třeba daleko větší přehled, ale co se týče zásahu samotného, tak si myslím, že ne. Může být na pozici řídicích důstojníků, proč ne? Když jsem nastoupil ke sboru tak jsme měli ředitelku územního odboru, dnes ředitelé a velitelé stanic slouží služby řídicích důstojníků, takže teď když by byla ředitelka, tak by tu funkci sloužila a nemyslím si, že by to bylo u zásahu špatný, mohla by u zásahu velet, ale na tu fyzickou práci to není.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Já jsem toho názoru, že ne. Myslím si, že tak jak je to tady nastaveno, že se i počet žen u sboru zvýšil a že to takhle je v pořádku.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Určitě, jsem administrativní pracovník z kanceláře, takže řeším problematiku, na které jsou různé názory, a v těch názorech se můžeme samozřejmě lišit. Nic není úplně striktně daný, takže spíš bych řekl, že máme rozdílné názory, o sporu bych rozhodně nemluvil.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Ne všichni si mezi sebou ve větší skupině lidí sednou, je na veliteli čety nebo družstva aby to vyzpozoval a aby to případně prokonzultoval s velitelem stanice a ten by podle toho třeba směny poupravil a přeobsadil, aby ten kolektiv fungoval. Takže by ti vedoucí pracovníci měli umět ten kolektiv nějakým způsobem uzpůsobit tak, aby to neohrozilo chod organizace. Je jedno jestli se jedná o četu, družstvo nebo pracoviště. Když to vezmu na naše pracoviště, které má 7 lidí, tak je taky třeba odpozorovat, kdyby vznikl nějaký problém tak tomu předejít, aby to neohrozilo chod pracoviště.

5.1.2. Rozhovor č. 2 – ochrana obyvatelstva a KŘ

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

16. let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Plánoval. Bylo to jedno z vysněných zaměstnání.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Ano, ale ne úplně se všemi.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Ano, byla velká konkurence.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Není, ale najdou se náročnější úkoly.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Většinou výborná.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Kromě výjezdu jim fandím.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Nemyslím si, že je to pouze mužské povolání. Ve výjezdu by jenom muži být měli, ale doba se mění.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Ano, mohou být stejně dobré jako muži, ale jak jsem už říkal, ve výjezdu bych viděl jen chlapy.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Byla jen otázka času, kdy se to stane, ale stanice a příslušníci na to nejsou připraveni.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Měli bychom držet svůj vlastní krok, to zda s více ženami či nikoliv je věc druhá.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Neměl, ale s HZS ano.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

V každém zaměstnání se nějaké spory jednou za čas objeví. Doufám, že u nás nejsou takové, aby ohrožovaly chod našeho sboru.

5.1.3. Rozhovor č. 3 – kontrolní činnost

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

17 let ve služebním poměru, jinak u hasičů od roku 2001.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Neplánoval. Strana a vláda rozhodly, že jsme od civilní obrany museli přejít k hasičům.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Nevím, co myslíte benefitem, ale jo.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Ne.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Ne.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Výborná.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

No comment.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Ano.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Asi na těch určitých pozicích.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Jestli to je skoro muž, tak proti tomu nemám nic.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Ne.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Neměl.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Můžou se vyskytnout.

5.1.4. Rozhovor č. 4 - zjišťování příčin požáru

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

21 let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Ano, už od malička, pocházím z rodiny dobrovolných hasičů.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Zatím ano.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Nebylo, chodil sem na hasičskou školu, takže jsem byl připravený.“

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Aktuálně je tahle funkce náročná na psychiku.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Máme dobrý kolektiv, takže spolupráce je dobrá.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Pár jsme jich na oddělení měli, takže dobrý.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Neříkám, že by měly být všude, ale jsou práce, které udělá lépe muž a které udělá lépe žena u sboru.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Můžou být stejně dobré, ale záleží na osobnosti, a jak je člověk stavěný psychicky a fyzicky odolný.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Jsem rád, že se trochu emancipuje i tady u nás.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Myslím, že by se to mělo vyzkoušet a jestli to bude fungovat, tak nejsem vůbec proti.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Nic neobvyklého, žádný pořádný jsem neměl.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Asi ano.

5.1.5. Rozhovor č. 5 – stavební prevence

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

Celkově 3 a půl roku.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Neplánoval, vyšlo to tak ze situace vzhledem k tomu, že jsem předtím pracoval v požární bezpečnosti staveb. Tak to nějak vyplynulo.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Určitě, jsem.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Jak co, ale přijde mi, že fyzické testy v pohodě, psychické taky, ale ty zdravotní je velké kolečko po doktorech, člověk obejde skoro všechno. Neříkám, že jsem měl nějaký problém, ale z časových důvodů, jinak bez problémů.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Jak co, drtivá většina věcí pro mě problém nejsou, ale člověk se pořád učí. Takže některé věci co jsou spojené s pozicí, co se člověk učí, jsou ze začátku náročnější, ale jinak závažnější problém nemám.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Myslím, že si s kolegy rozumíme dobře, takže výborná.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Popravdě bych to rozdělil na mokré a suché hasiče jak se říká a u těch kancelářských, které nejsou u výjezdu, tak tam s nimi problém nemám. Myslím si, že ženy mají trochu jiný pohled na věc, ale u toho výjezdu by mělo být spíše mužské zastání. Nechci nijak diskriminovat ženy, to vůbec ne, dokonce některé na tom můžou být fyzicky lépe než chlapy, ale co vidím u zásahu, když jezdím jako dublér při vyšetřování příčin požáru a při představě, že ze čtvrtého patra nese osobu v plné výbavě s dýchacím přístrojem, tak to pro tu ženu nemůže být nic příjemného. Zase jak pro kterou, ale prioritně si myslím, že by u toho výjezdu měli být chlapi.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Jak už jsem říkal, muži by měli být pouze ve výjezdu, jinak si nemyslím, že by to bylo jen mužské povolání.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Myslím, že na to už jsem v podstatě odpověděl, nechci je nějak diskriminovat, nemám nic proti tomu, že jsou ve sboru, přináší určitě jiný pohled, jsou pečlivější, přináší něco nového, ale spíše jen kancelářské věci. Nechci říct, že patří jen do kanceláře, ale můžou zastávat i jiné funkce, třeba řízení, ale ve výjezdu by být neměly.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Úplně s tím nesympatizuji, myslím si, že se to teď rozjede ve větším, ale stanice na to nejsou vůbec připraveny. Rozdělit sprchy, šatny, kde spí. Odjakživa to bylo takhle nastavený a rozhodně bych to neměnil.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Ano, koukat do světa co dělají, z hlediska techniky, výbavy, technologií, ale v tomhle bychom měli zůstat sví.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Zatím ne.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Popravdě ano, ale jak říkám, je to o lidech, o přístupu, o vedení. Rozhoduje o nás kraj, generální ředitelství a na tohle jsme malí páni na územku.

5.1.6. Rozhovor č. 6 – velitel stanice

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

31 let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Neplánoval.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Jsem.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Nebylo, v roce 90 když jsem nastupoval, tak ještě nebyly nastavené jako dneska.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Není.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Dobrá až výborná.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Mimo výjezd, v pořádku. Ale ve výjezdu si myslím, že by chyběla fyzická síla, jinak proti nemám vůbec nic.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Ne.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Dobří muži mohou být ve srovnatelných podmínkách, pokud by šlo u zásahu o tvrdou fyzickou práci, tak si nemyslím, že by nestačily chlapům. Ale jinak jako řidiči a technici, že by byli srovnatelní.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

První vlašťovka.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Já si nemyslím. Ve výjezdu ne, ale v ostatních funkcích určitě jo.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Běžný pracovní.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Jako celek si nemyslím, ale na jednotlivých pozicích ta komunikace je potřeba, takže tam by mohlo dojít k třenicím, mohlo by se to přenést na pozice níž, takže tam by mohl být problém.

5.1.7. Rozhovor č. 7 – velitel družstva

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

23 let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Už úplně od malička jsem chtěl být vždycky hasičem a jsem šťastný, že se mi to povedlo, takže žádný spontánní rozhodnutí. Jako někdo chtěl být popelář, tak já jsem chtěl být hasič.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Tak to rozhodně ne, mohli by být daleko širší, daleko víc rozsáhlý, je jenom pár věcí, kterých se dá využít. Zrovna to nejsou věci, co bych rád.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Vůbec ne. Hodně jsem sportoval, takže to pro mě nebyl žádný problém, dalo se to i bez přípravy. Věřím tomu, že v dnešní době, když ti mladí nesportují a nejsou nějakým způsobem fyzicky aktivní, tak s tím mají veliký problémy a dle zkušeností mají.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Teď ji dělám krátkodobě, zhruba 3 měsíce tu funkci, na kterou jsem se dostal. Jsem, za ní hrozně rád, je náročná určitě, ale mám kolem sebe kolegy, kteří jsou na té funkci dlouho, zkušený, hltám jejich informace, takže to zase tak náročné není.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Úplně bezvadná. Jsou hodní, ví, že co jsem ještě nedělal, tak mi dokáží pomoci a poradit.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Určitě kladný, myslím si, že v mnohých disciplínách a v mnohých věcech ta žena předčí toho muže, takže jenom kladný. Těším se na nějakou spolupráci s nějakou ženou ve výjezdu a doufám, že se toho dočkám.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Ne, to rozhodně ne, jak jsem říkal, ta žena dokáže mnohdy daleko víc, myslím si, že je pečlivější v některých věcech a co se týče i fyzických věcí tak si nemyslí, že to nedokáže a to co nedokáže, tak si určitě dokáže poradit. Hasičina není o jednom muži nebo o jedné ženě, je to skupinová práce, takže si myslím, že v tomhle problém nebude.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Naprostro rovný a v některých případech si myslím, že i lepší.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Je to samozřejmě málo, je to dobře, že je to alespoň v rozjezdu. Myslím si, že do budoucna se budou počty zvyšovat, nebude to hned, ale určitě se jednou dočkáme, že jednou ve výjezdu bude půl chlapů a půl žen.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Určitě ano.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

S kolegyní ne. Měl jsem spor s kolegou, ale nebyl to takový spor, který se nedal vyřešit nějakým způsobem. Všechno jsme si vyříkali a dodneška spolu nemáme problém, co se týče výjezdu, co se týče ostatních věcí, tak bez problému, Všechno jsme si vyříkali. Myslím si, že to je v každé práci, že kolegové mezi sebou mají nějaký spor.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Myslím si, že narážíte na to, že když u nás bude sloužit žena, tak že nás rozhádá. Ale já bych řekl, že když u nás bude žena, že to bude profesionálka, že bude oddělovat soukromí a práci. Ale nedokážu si představit, že by na jedné směně byl muž se ženou, který mají spolu bližší vztah, to by asi nebylo dobře. Ale myslím si, že jsme tady tolik profesionální, že by problém nebyl.

5.1.8. Rozhovor č. 8 – koordinátor metodik

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

24 let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Plánovala jsem.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Ano.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Ne.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Ne.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Dobrá. My si to mezi sebou vyřikáme, kdyby byl nějaký spor.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Nejsem proti.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Ne.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

To je sporný. Myslím si, že u toho samotného zásahu by měly někdy problém, v rámci zjišťování příčin požáru k těm zásahům jezdím a myslím si, že někdy by ta jejich činnost mohla být omezená, co se týká fyzických zdatností, takový zdatnosti jako muži nemají a v tom vidím ten problém a vidím i psychický blok u těch mužů, že by se nemuseli spolehnout. U těch hasičů jsem opravdu dlouho, u těch zásahů, kdy jsme jezdili historicky jiný rozsah, takže vím, co to obnáší a je to opravdu náročný na psychiku. Nemyslím si, že by to... nechci podceňovat ženy, u sboru jsem taky, ty činnosti vykonávám, ne v plném rozsahu, ale k těm událostem jezdím a nemyslím si, že by to ty ženy zvládly. Nebráním jim. Nevím, jestli by se muži mohli spolehnout tak na ty ženy.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Nemůžu to posoudit, protože jsem ji neviděla, nespolupracovala jsem s ní, jenom co jsem se v médiích dozvěděla a tomu já nevěřím, co v médiích řekli a s výjezdovými hasičkami co s ní spolupracují jsem se taky nepotkala, abychom to mohli nějak probrat, takže to nebudu vůbec komentovat.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Záleží na těch pozicích, v zahraničí složení a těch činností jednotek je rozdílná od nás, takže to není totožné složení jednotky i tak jejich činnost. Jejich činnost není totožná, možná

srovnatelné je s námi Slovensko, protože my jsme vycházeli ze stejných základů před rozdělením, ale jinak činnost těch jednotek... Určitě by to bylo pěkný, kdyby žen bylo víc, ale asi bych je viděla spíš na nějakých speciálních službách než ten samotný výkon. Nevím, i když jsem žena, nevěřím tomu, že je schopná na 100% všechno dlouhodobě psychicky, fyzicky dlouhodobě zvládat.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Pochopitelně, za těch 24 let se toho hodně prošlo.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

To asi ne, je to jen o pracovním názoru a neovlivní to ten výkon a právní rámec co máme, tak se musíme vždy domluvit a jak skončí pracovní doba, zavřou se dveře, tak už se nemusí řešit nic. Takže když jsme v práci tak se musí poslouchat, máme nad sebou vedení, a jsme ve služebním poměru. Naše chování mantinely má, služební zdvořilost taky, takže když je to v patřičných mezích, tak jak se má, tak si myslím, že žádný problém by neměl nastat.

5.1.9. Rozhovor č. 9 – náměstkyně ředitele pro úsek prevence a CNP

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

Od roku 2001, to znamená, letos to bude 22 let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Plánovala. V podstatě od malička. Bavila mě požární ochrana, nevěděla jsem, že je možnost studovat vysokou školu zaměřenou na požární ochranu, ale lákalo mě tady pracovat. Jezdili jsme sem na soutěže. Říkala jsem si, že je to jedna z cest.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Já si úplně nemyslím, že má služební poměr výhody. Jedním z tahounů je, že máme 30 dní dovolené což je pěkné, ale naši občanští zaměstnanci mají 25 dnů dovolené a k tomu 5 dnů volna bez udání důvodu. Takže mají stejný počet dovolený jako my. Relativní výhodou je, že máme o půl hodiny denně kratší dobu služby, než oni mají pracovní dobu. Nicméně pokud dojde k nějaké mimořádné události tak jsme tady mnohem déle a neřeší se jak dlouho. Občanští zaměstnanci jsou povoláváni do práce až jako poslední. Takže to může být nevýhoda, může se to zdát jako výhoda pro nás příslušníky, ale já to nevnímám jako výhodu.

Co máme jako výhodu oproti těm občanským zaměstnancům je, že máme po 15 letech služby nárok na ozdravný dvoutýdenní pobyt, což ti občanští zaměstnanci nemají a to je asi výhoda. Jinak tím, že musíme plnit fyzické testy, musíme splnit psychologické testy, i když se povyšujeme, musíme znova na psychologické testy, každý rok musíme splňovat fyzické testy, vlastně musíme splňovat i zdravotní, chodíme na vyšetření. To ty občanští zaměstnanci nemají, takže to já nevnímám úplně jako výhodu.

Co se týče platových poměrů, tak ano, ukazatel ukazuje, že mají nižší platy než my příslušníci, což určitě je nevýhodou, nicméně se to jako sbor snažíme alespoň trochu dorovnávat, aby to nebyl takový rozdíl. Takže tady ta výhoda je. My děláme specializovanou práci v oblastech, kterou nikdo jiný v republice nevykonává, takže asi i v tomhle ohledu je ta výše platu zohledněna pro ty příslušníky. Ale ano, to je jediný rozdíl, který by mohl být vnímaný a ještě ozdravné pobyty jako výhod. I když já jsem hrdá na to, že jsem příslušník, ale nemyslím si, že je to úplně výhoda, je to fajn, ale že by to bylo v tak velkém rozdílu od občanských zaměstnanců, se nedomnívám.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Ne, protože jsem naštěstí byla zdravá, to neovlivníte, to je základ. A na zbytek jsem se připravovala 5 let při studiu na vysoké škole. Fyzickou zdatnost předpokládám, že by měl mít každý příslušník, takže ne.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

To je úhel pohledu. Práce mě baví, co se týká nějakých základních fyzický, zdravotní, psycho, to si myslím, že není problém. Co je náročné, je časová náročnost, protože se zvyšují nároky na každého, nejenom na mě, ale i na mé kolegy, takže tady to vnímám jako náročnější, ale zatím to dávám.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Mé hodnocení může být na dlouho tím, že mám pod sebou podřízený. Snažím se, aby měli lidé dobrý prostor pro práci, tak doufám, že i spolupráce je dobrá, s těmi co řídím, myslím, že si rozumíme. Fungujeme dobře. Co se týká mezi úsekama, je to někdy náročnější, protože se musíme domlouvat, každý jdeme za tím svým, to co my vidíme v rámci toho úseku jako prioritní, tak tam někdy se domlouváme a diskutujeme. Já už jsem tu dlouho, takže samozřejmě došlo k nějakým neshodám názorovým, ale v podstatě dobrá.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Myslím si, že jsou určitě přínosem. Jak můžu pozorovat, tak ženy vnímají a přistupují k řešení problému trochu jinak než kluci a ten rozdíl je tam znát a myslím si, že když potom je ten kolektiv vyvážený, tak ty rozdíly, které v tom vnímání jsou tak dohromady tvoříme dobrý celek. Na něco jsou kluci šikovnější, na něco holky, v globálu jsme pak dobrý tým. Co se týká děvčat ve směně, myslím si, že je to neskutečně náročná práce, na kterou úplně nejsme zatím všichni připraveni.

Když to vezmu na vlastní zkušenosti, tak jsem od malička dobrovolný hasič, vystudovala jsem Báňskou, kde jsem dělala přímo obor technika požární ochrany a bezpečnosti průmyslu 5 let, chtěla jsem do jednotky, bavili mě výjezdový hasiči nebo na IZS, kde jste v tom přímým výkonu s požárami. Tenkrát ta možnost nebyla, tak jsem si v rámci školy zaměřila na prevenci, i to tak tenkrát bylo rozdělené, že děvčata dělaly spíš prevenci a kluci spíš represí. Takže jsem se zaměřila na kontrolní činnost, ale když se na to dívám dnes, tak s těmi zkušenostmi co mám, bych už do výjezdu nechtěla. Dělán krajského vyšetřovatele, jezdím k ohňům, takže mám zkušenost s požáry, kde se musím obléci, vzít dýchací přístroj, ale mám to bez fyzické náročnosti a toho stresu, jako to mají oni. I to vyšetřování je náročné, začíná s hašením požáru, ale ten vyšetřovatel má jiné úkoly než hašení. Zjišťuje a zajišťuje důkazy, komunikuješ okolím, které tam je, pořizuje fotodokumentaci, pozoruje šíření požáru. Takže i když pak při ohledání místa zásahu používá ty samé ochranné prostředky, tak je nemá v takovém stresu, jako to mají ti kluci.

Takže z mé zkušenosti bych dneska do výjezdu nechtěla. Když mi bylo 25 tak ano, ale dneska ne. Myslím si, že děvčata mají své uplatnění na spoustě pozicích a ten výjezd je hodně specifický.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Ne, určitě ne.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Myslím si, že mohou být stejně dobré. Dneska když děvčata začínají chodit do výjezdu, tak musí splnit stejná pravidla jako oni. Já mám úlevy jako žena v rámci fyzických testů, mám mírnější časy jak na silové tak i na vytrvalostní testy. Takže u toho výjezdu musí splnit úplně stejně a kolikrát ta děvčata jsou svým úsilím a pílí kolikrát na stejné úrovni jako

kluci ve výjezdu nebo mohou být i lepší. Akorát si nejen jistá jestli je to rovnocenný, i ta klučičí parta je malinko jiná. To je moje dvacetiletá zkušenost, kterou já vnímám.

Například u dobrovolných je fajn, že si to děvčata vyzkouší a určitě jsou jednotky, kde holky chodí i v rámci prvního výjezdu. Přijedou na místo jako první a musí tu situaci nějak řešit. V tu chvíli to nemají jako zaměstnání, nedělají to dennodenně, je to nějaký adrenalin v různých intervalech. Tam si myslím, že to je super. I ta zkušenost, tak si myslím, že by si to ta děvčata, která chtějí do výjezdu, měla vyzkoušet v JPO II nebo JPO III, které jezdí častěji k událostem.

Celosvětově ten trend je, že děvčata do výjezdu chodí, problém s tím není. Myslím si, že se to dostane i k nám. Když jich bude v jednotce víc, bude záležet i na tvorbě družstva, postavení žen u zásahu. Je to ještě na delší diskuze.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Já už to v podstatě řekla. Myslím si, že je to tak neskutečně těžká práce, že těch žen, které jsou srovnatelně, výkonově, mentálně a celkově nastavený na to, fungovat ve výjezdu není tolik. Třeba přibudou, ale tam je obrovská sebekázeň, uvědomit si, že ten mužský kolektiv nějak funguje, nějakým způsobem funguje odreagování, jiný humor. Ta holka, která do toho kolektivu přijde jako první, tak si musí uvědomit, že tohle je potřeba respektovat. Pokud to nerespektuje, tak ten kolektiv pak nebude fungovat. V tom je ten mužský kolektiv malinko jiný, my jsme taky jako ženský kolektiv malinko jiný, jinak fungujeme, jinak myslíme, když jsme samy ženy a oni taky fungují jinak, když jsou sami muži. Samozřejmě ta žena může nějakým způsobem ten kolektiv ovlivnit a je důležitý aby si to uvědomila a i k tomu tak přistupovala. Pokud si to neuvědomí, tak tam můžou vznikat problémy a u toho zásahu je potřeba aby táhli za jeden provaz a pokud ten tým nefunguje, tak se to pak může odrazit.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Nevím, myslím si, že pokud ty ženy budou stejně schopné a utvoří se systém práce, kde se budou nasazovat v rámci předurčenosti, jaké budou mít úkoly, tak se v tom případě nebráním. Musíme si to vyzkoušet. Také byly doby, kdy u policistů nebyly děvčata, dneska tam jsou rovnoprávným členem, tak asi takhle budoucnost nás čeká. Ale jsem pro, aby ta holka měla stejné podmínky jako ten kluk. Může být nevýhoda, když budete mít těhotnou příslušnici, v tu chvíli nemůže vykonávat tu činnost, kterou by měla, ale vy jako příslušníka

nenaberete nikoho jiného, takže budete mít podstav a budete mít dlouhodobý. Ona bude na mateřský a budete mít člověka, který vám X měsíců chybí. Na tohle zatím nejsme připraveni, máte nějaké minimální početní stavy, které musíte mít a když někdo onemocní, má ozdravný pobyt, má dovolenou, jede na školení, výcvik, tak tohle všechno vám snižuje ten stav, který musíte zachovat na stanici. Dlouhodobá nemoc u hasičů bývá, když máte nějaký úraz a pokud budete mít víc žen, které budou těhotné, tak si automaticky mnohonásobně snižujete stavy. Místo příslušníka nikoho nenaberete, ale místo občanského zaměstnance můžete vzít záskok po dobu mateřské nebo nemocenské. Tady ne. Pokud neodejde na rodičovskou nebo do neplacené zálohy, tak nikoho nenaberete a to si myslím, že bude špatně. Jestli se to vyřeší částečnými úvazky, i to je možné. Tohle je problém, který řešíme obecně i tady na prevenci. Kdekoliv, řeší se to na operačním středisku, ale tady mohou být, pokud jsou zdravé skoro až do porodu než nastoupí na rádnou mateřskou dovolenou, ale u toho výjezdu to nepůjde. Takže pokud se počet žen zvýší, bude se muset s tím nějakým způsobem pracovat.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Určitě, za ty leta.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Já si nemyslím, že by tu byl takový spor, který by ohrozil chod sboru, protože většina z nás se snaží tu práci dělat dobře a přestože má nějaký spor s kolegou tak má osobní odpovědnost vůči práci. Tady ten kolektiv je takový, že ty lidi musí mít odpovědnost k práci, protože to není práce, je to poslání. Při povodních, se vám zaplaví byt, vy nejste doma, jste v práci, při covidu nejste doma, jezdíte s rouškama, repirátorama, sedíte na štábech. Při Ukrajině, nejste doma, sedíte na „KACPeč“, všude možně. Ta práce je tak specifická, alespoň v mé oblasti, že si myslím, i když můžou být nějaké osobní neshody, tak nenaruší ten chod práce. Alespoň jsem to nezažila.

5. 1. 10 Rozhovor č. 10 – stavební prevence – kontrolní činnost

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

K 1. srpnu to bude 15 let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Hasičkou jsem od svých pěti let u dobrovolných hasičů a pak už to bylo spontánní rozhodnutí, protože jsem se vrátila s dlouhodobého pobytu v zahraničí a s dvěma, malýma dětma jsem hledala práci. První moje cesta byla, abych uplatnila jazyky, které znám, jsem šla

k cizinecké policii. Tam probíhala reforma a paní mi řekla, že by se mohlo stát, že by mě poslali pracovat až do Dačic a kdekoliv po republice a že u hasičů nabírají na 112, kde bych uplatnil jazyky. Umím anglicky, polsky, trochu rusky, německy, že bych se uplatnila. Tak jsem zavolala, potkala jsem se u hasičů s pánem, ten byl nadšený a za 3 měsíce jsem byla přijata.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

V tuhle chvíli je pro mě benefit 37,5 hodiny pracovní doba, ale dlouhou dobu jsem byla na operačním středisku, kde se sloužily dvanácti hodinové směny. Byly to dvě denní, dvě noční a čtyři dny volna. Jako benefit to úplně říct nemůžu, ze začátku s malými dětma na prvním stupni to bylo fajn, protože jsme mohli vzít kroužky a tak, ale s postupujícím věkem a časem to jako benefit brát nemůžu.

Jsme dvakrát tak hlídání oproti normálním lidem, to samé přivydělat si, jakoukoliv jinou práci, tak je komplikovanější. I když teď se to trochu změnilo. Takže si myslím, že třeba v té soukromé sféře mají ty benefity mnohem vyšší.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Ne nebylo. Co se týče sportu vůbec a zdravotně jsem byla v pořádku, to samé platí o psychotestech, takže si nemyslím, že by bylo něco komplikovaného.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Řekla bych, že ne, protože mě to pořád ještě baví.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Co jsme tady, tak jsem měla vždycky štěstí u hasičů na dobrý kolegy a řekla bych, že super.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Pro mě, já v tom nevidím rozdíl. Ale jestli mluvíme o hasičkách kdekoliv ve sboru a ne ve výjezdu, tak nejsem nijak proti.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

To určitě ne, já myslím, že některé funkce vyžadují ženské, že mají jistou míru diplomacie, kterou někdy chlapi nemají. Takže za mě oba dva.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Můžou být stejně dobré jako chlapy, ale stejně si myslím, že na některé pozice se prostě nehodí.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Jednu hasičku máme ve výjezdu asi z toho důvodu, že u nás platí různé limity pro zátěž a proniknout do toho kolektivu mezi chlapy je hodně obtížné. Co si budeme povídat, když budeme mít na směně dvacet chlapů, jedna žena, tak musí být hodně otrlá, aby s nimi mohla fungovat. Ti chlapi jsou spolu 24 hodin, takže si neberou servítky, co by měli říct, co by neměli. Dojíždějí k hodně těžkým zásahům, nemyslím si, že to každá žena nedokáže pobrat a ta zátěž je tam docela dost velká. Druhá věc je, že se ten hasič a celý tým musí na vás spolehnout. Takže když se tam přihlásí holčín, která má 55 kilo a teď by měla vytahovat při zásahu kluka, který se tam zraní a táhnout ho 20 metrů ven, než přijdou na pomoc další. Tak i nemyslí, že to je pravé ořechové. A když si vezmete, kolik váží vyprošťovací zařízení, máte s ním pracovat nějakou dobu, tak nejde říct „já už nemůžu“, ještě když to jsou malé stanice a je na výjezdů 5 kluků, každý tam má svůj úkol a nemůžou brát ohled na to, že ona je žena, že to za ní všechno udělají.

Jako strojnice si myslím, že by mohly být úplně skvělé, že s tím není žádný problém. Ale zase, přijde žena do výjezdu, chlapi se mezi sebou pošťuchují, hlavně když bude hezká, začnou tam ty třecí plochy. Když jich tam bude víc, asi to bude jiný, ale nemyslím si, že je na to naše společnost nastavena.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

To je otázka, která je hodně propojena s tou předchozí. Víím, že ve Spojených státech ty holčiny jsou někde jinde, ale ony plní stejné limity, jako chlapi. Takže tam nejde, že ona ponese 40 kilo a chlap 65. Tak když je daný, že ponese 65 kilo, tak ona na to trénuje a těch 65 ponese. Neberou na ně žádný ohled a berou jí jako hasiče. A když si přečtete, tak problémů tam s nimi měli docela dost, i soudní procesy, že byly od chlapů diskriminovaný nebo sexuálně napadený. Je to trochu těžší otázka.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Měla jsem s jedním kolegou, ale bylo to takové zvláštní.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

To si nemyslím, tady funguje taková hierarchie a trochu armádní přístup, takže jakmile jste ve služebním poměru, musíte respektovat nadřízeného. Můžete říct, že s něčím nesouhlasíte, že se vám něco nelíbí, ale má to svá určitá pravidla, které musíte následovat. Takže si nemyslím, že by jakékoliv spory ohrožovaly chod sboru.

5. 1. 11 Rozhovor č. 11 – tisková mluvčí

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

Já mám ukončených 18 let, teď jedu devatenáctý.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Vůbec, byla to vlastně náhoda. Mám vystudovanou vysokou školu ekonomickou, takže obor, který je úplně mimo. Předtím, jsem měla obchodní akademii, jako střední školu, takže jsem byla takovým ekonomickým směrem, bavilo mě to i docela. Hledala jsem práci, a jelikož se mi nedařilo tady v Budějovicích práci najít a po půl roce jsem čistě náhodou našla na úřadu práce inzerát, že hledáme operátorku tísňové linky 112, která mluví světovými jazyky. Mluvím, spíš jsem mluvila, dneska je to trochu slabší, německy a anglicky, že jsem byla dost v zahraničí.

Takže jsem se přihlásila a vůbec jsem netušila, do čeho jdu, takž to byl můj příchod. Vzali mě, šla jsem na testy fyzický, psychologický a zdravotní a byla jsem přijata.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Jsem samozřejmě. Nechci, ale aby to zaznělo jako samozřejmost, to ne. Jsem moc ráda, jakou jistotu nabízí náš sbor, to je určitě výhoda. Na druhou stranu má to s tím spojené povinnosti, ale ty výhody, které služební poměr nabízí a umožňuje, jsou určitě benefitem.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Asi ne, protože jsem sportovec, takže fyzický testy myslím, že proběhly úplně v pořádku. Psychologický testy, tam člověk nikdy neví, co z toho vyleze, to jsem taky nevěděla, do čeho jdu, bylo to dlouhý, bylo to na celý den. Dopadly dobře. Pak tedy jsem šla na zkoušku z jazyka, toho jsem se nebála, jak jsem šla na tísňovou linku, tak není to povinnost zákonem daná, ale taky dobrý. Zdravotní, věřila jsem si, že jsem sportovec, takže jsem na sobě necítila žádný problém. Takže asi ne.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Myslím si, že ne, když tedy pominu, že jsem tam stokrát za rok nervózní, když někde musím vystoupit před lidmi, což je spojeno s mojí funkcí. Tak v principu ne, našla jsem se v mojí práci, moje práce mě baví. Nedělá mi problém kamera, sociální sítě, rozhlas, mikrofon, to mi nevadí, výzvou pro mě je vždycky stoupnout si před dav lidí, který vidím, přednášet, moderovat, komentovat a tak, ale i to doufám, že zvládám nějak.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Já si nemůžu stěžovat, úplně jednoznačně jsem hrozně ráda, že pracuju v tomhle kolektivu, ať už jsou to výjezdoví hasiči, mokří hasiči, tak tam si nemůžu vynachválit spolupráci i napříč všemi úseky, odděleními i hodnostmi, nemám si na co stěžovat.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Teď možná malinko budu střílet do vlastních řad, ale vzhledem k tomu, že už jsem tady téměř 20 let, tek přestože teď bylo umožněno, že mohou ženy do výjezdu, tak vzhledem k tomu, že vím, co ta práce obnáší na tom výjezdu tak, si úplně nemyslím, že by ženy měly být úplně v té první linii. Myslím si, že u Hasičského záchranného sboru obecně je spousta míst, kde ženy jsou velmi platné. Nechci říkat lepší než muži, každé pohlaví má své výhody a nevýhody, ale dokážeme dělat výborné zázemí, organizaci, logistiku, umíme vést ekonomické záležitosti, prevenci. Ale úplně ten prvotní výjezd, tahání lidí z požárů a aut, pořád tak nějak pocitově tuším, že by to měla být spíš doména mužů. Ale uvidíme, jak e to časem vyvine.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Ve sboru úplně ne, ten ženský element by tu měl být na těch pozicích od psychologa počínaje, tam klidně ten ženský element může být, přes ekonomický, právničky, prevence. Ženy dokáží být pečlivější, což na prevenci, kde je nutná pečlivost v hledání různých zákonů je určitě žádoucí. Říká se, že ženy dokáží dělat víc věcí naráz, takže taková ta organizace, logistika, abychom mohli kluky na tom výjezdu podpořit a dělat jim ten týl a zázemí.

Umím třeba si představit holku ve výjezdu jako zdravotníka, ale taková ta první linie,... asi je to jen můj pocit.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Tak na tohle jsem v podstatě odpověděla v předchozích otázkách.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Ono jich bude víc určitě časem. Vložím trochu příběh. Já se o tom jednou s našimi hasiči bavila. Bylo to v dobách, kdy jsem tady začínala, byla jsem na tom fyzicky líp a říkala jsem jim, že do toho výjezdu, že by mě to lákalo, je to atraktivní. Říkala, jsem si, že jsem sportovec, že bych to určitě zvládla. A kluci na směně mi řekli dva argumenty, které jsem pojala, že mají asi pravdu. Prvním z nich je ten, že když jdou do požáru nebo do hořící budovy, tak jdou vždycky ve dvou, aby se navzájem kontrolovali, hlídali. My kdybychom šli s tebou v té dvojici, stejně bychom tě brali jako holku, i kdybychom věděli, že to zvládneš, tak takový ten prvotní chlapský pud je, tě ochraňovat a ne tě brát jako rovnocenného parťáka. Také úplně nevím, jestli by si mě, jako devadesáti kilového chlapa dokázala s dýchacím přístrojem a s tím vším vytáhnout ven. Říkala jsem si, že to je asi argument, že má pravdu, protože když nastoupí ženská a má 60 kilo a chlap 90, tak nevím.

Druhý důvod, tak tomu jsme se smáli, ale ono na tom asi něco je, že ženská prostě kazí kolektiv. Protože jedna ženská na směně, kde je 12 chlapů, tak to taky není úplně ono.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Myslím si, že se tady teď prosazuje funkce hasičů zdravotníků, tak tam třeba vidím velký potenciál pro ženy. Bez ohledu na to co já si myslím, tak takový trend do budoucna bude. Vypadá to tak, je to tak nastavený a jak říkáte, v těch vedlejších zemích to je. Myslím si že ten model se budeme snažit, nechci říkat vyzkoušet, ale určitě si ty ženy nějakou pozici najdou ve výjezdových jednotkách.

Třeba mezi dobrovolnými, těch holek je docela dost a myslím si, že ten trend takový bude.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Když pomínu takové ty kancelářské žabo-myší války, tak takový, aby ohrozil nějakým způsobem mojí práci tak ne.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Právě možná to soužití žen a mužů na jedné stanici, v jedněch ložnicích, jedněch sprchách. Teď to nemyslím nějak špatně, je prostě těžký. Takové ty spory, že jeden kolega chodí za manželkou druhého, tak to je spor, který ovlivní ty lidi navždy a třeba ti kluci

nemůžou pak spolu sloužit na směně. To se těžko rozdýchává. Takže mezilidské vztahy a takové ty partnerské vztahy to si myslím, že dokáže sbor hodně ovlivnit.

5. 1. 12. Rozhovor č. 12 - právnička

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

2 roky.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Spíše spontánní rozhodnutí.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Určitě ano.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Ani ne.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Ne.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Výborná.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Myslím si, že rozhodně patří do Hasičského záchranného sboru.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Rozhodně ne.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Já myslím, že mohou být stejně dobré, jak psychicky, tak fyzicky.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Myslím si, že je to spíše otázka technického zázemí, než že by kolegové nechtěli nebo nesplňovala nějaké fyzické nároky. Spíš si opravdu myslí, že je to otázka technického zázemí.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Myslím si, že ano, hasičky by tam rozhodně měly být, že by určitě našly nějaké uplatnění.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Rozhodně ne.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Myslím si, že ne. Je to tak vyvážené, muži ženy, každý má svůj úkol svoji roli. Zatím jsem se nesečkala s nějakým nepříjemným chováním, že by se nedalo vyjít s kolegy.

5. 1. 13. Rozhovor č. 13 - úsek ekonomiky

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

Ve služebním poměru jsem rok a půl, ale u hasičů pracuji 3 roky.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

To jsem neplánovala. Bylo to spontánní rozhodnutí po škole.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Ano.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

Ne, vůbec.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Ne.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Spolupráce je na našem ekonomickém úseku dobrá, co se týče mezi úseky, tak tam to občas drhne, ale všechno vždycky zvládneme.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Myslím si, že by měla platit rovnoprávnost a i ženy by měly být ve služebním poměru.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Co se týče výjezdových hasičů tak ano, je to pouze mužské povolání, ale co se týče sboru jako takového tak to určitě ne.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Myslím si, že můžou být stejně dobré jako muži, ale jak jsem řekla, některé pozice jsou určitě podle mě mužské. Nevím, proč by třeba v kanceláři platilo, že tam musí být muž nebo žena

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Nevím, jaký je o to zájem, tak hluboko jsem se tím nezabývala, ale myslím si, že tady hodně převládá ten názor, že by ženy ve výjezdu být neměly. Ne že by to ženy nezvládly, myslím si, že jo. Ale některé zásahy např. dopravní nehody, tak si nemyslím, že jsou ženy tak psychicky odolné jako muži.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Myslím si, že ne.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Nějaký jo, ale nebylo to nic velkého.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Ne.

5. 1. 14 Rozhovor č. 14 - úsek IZS a služeb

Jak dlouho jste ve služebním poměru u HZS?

Ve služebním poměru jsem od roku 2013, takže to bude 10 let.

Plánoval/-a jste, že se stanete hasičem/hasičkou nebo to bylo spontánní rozhodnutí?

Spontánní.

Jste spokojen/-a s výhodami a benefity služebního poměru?

Ano.

Bylo pro Vás náročné splnit kritéria k přijetí do služebního poměru?

V tu danou dobu ne.

Je pro Vás náročné splňovat podmínky funkce, kterou vykonáváte?

Ne, neřekla bych.

Jaká je spolupráce s kolegy?

Nemůžu si stěžovat na tomto úseku.

Jaký máte názor na ženy hasičky?

Já je obdivuju, proto jsem tady. Spíš je obdivuju, že do toho my ženy jdeme.

Myslíte si, že by měli být ve sboru pouze muži? Že je to pouze mužské povolání?

Nejsem proti ženám ve sboru.

Můžou být podle Vás ženy stejně dobré jako muži nebo jsou platné jen na určitých pozicích?

Myslím si, že dokážeme být stejně dobré jako muži, ale tady jsou výjimky těch výjezdů, protože nemáme takovou sílu jako chlapi. Hodinu být u dopravní nehody a držet těžké vyprošťovací nástroje a ať cvičím, jak chci, nebo ta žena, tak si myslím, že tohle nemůžeme nikdy vyrovnat.

Jaký je Váš názor na to, proč máme pouze jednu hasičku ve výjezdu?

Já sama bych do výjezdu určitě nešla, myslím si, že na to nemáme fyzickou a vytrvalost, protože to jsou těžší práce, musí se spolehnout jeden na druhého a nedokážu i představit, že bych tahala devadesáti kilového chlapa, kdyby mu došla tlaková láhev. Takže kvůli tomu.

Jako matka si nedokážu u dopravní nehody vystříhávat třeba dítě, uklidňovat matku, když jsem sama matka. Takže proto bych asi do výjezdu nešla a chápu, že ve většině chlapů kouká půlka na ženy, že jim pomůže a druhá naopak, že když už se cpe do výjezdu, tak ať to zvládá stejně jako my. Takže si myslím, že je to špatně v tom kolektivu. To je, co se týče výjezdu. Ale jako psycholožku, si dokážu představit, nevadil by mi jakýkoliv výjezd, ale ty typy jako požár nebo nehoda to ne. A na co se jede, si nemůžeme vybírat, protože nevíme, co se kdy stane. Takže spíš ne.

V jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá. Myslíte si, že bychom měli s ostatními zeměmi držet krok?

Já si myslím, že ne. Když budu upřímná, tak ne.

Měl/-a jste nějaký spor s kolegou/kolegyní?

Doslova jako spor ne, aby byl vyhrocený, ale někdy se stalo, že to nebylo úplně hladké.

Myslíte si, že jsou nějaké spory, které by třeba i ohrožovaly chod sboru?

Myslím si, že ano.

6. Diskuze

Analyzovat všechny možnosti uplatnění žen ve služebním poměru u Hasičského záchranného sboru ČR a poukázat tak na práci hasičů, kteří „nejsou vidět“. Toto byl cíl bakalářské práce. Abych zanalyzovala všechny možnosti uplatnění žen, prováděla jsem strukturovaný rozhovor s příslušníky Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje. Rozhovor obsahoval 13 otázek a během rozhovoru nebyly pokládány žádné doplňující otázky.

Nejdříve mě zajímalo, jak dlouho je dotazovaný příslušník příslušníkem HZS Jčk. Průměrně je u HZS Jčk 13 let a u většiny to bylo spontánní rozhodnutí. Všichni jsou spokojeni s výhodami a benefity služebního poměru, někdo by ale uvítal jejich rozšíření či změnu. Přijetí do služebního poměru nebylo pro většinu nijak náročné. Většina dotazovaných odpověděla, že pro ně nebyl problém testy jako celek splnit, někomu ale dělaly obtíže psychotesty, nevěděli, do čeho jdou, nedá se na ně připravit a trvají celý den. Jeden příslušník podotkl, že zdravotní prohlídka je spíše kolečko po doktorech, které zabere hodně času. Fyzické testy nedělaly nikomu problém, hodně jich jsou sportovci, dobrovolní hasiči, byli připraveni ze školy nebo se připravovali za dob studií. Všichni svou funkci, kterou vykonávají, zvládají, našli se v ní, nebo se jí teprve učí, ale bez větších obtíží. Mají totiž kolem sebe kolegy, kteří jim rádi poradí, pomůžou a tak spolupráce s nimi je dobrá až výborná. Na tom se shodli všichni. Ale ti co jsou v kancelářích, tak se častěji dostanou k různým názorům a častěji diskutují o různých problematikách.

S další otázkou už se pomalu začínal lámat chléb, jak se říká, protože jsem chtěla znát názor na ženy hasičky. Muži měli názory kladné, někdo ihned dodal, že ve výjezdu je nevidí a jeden příslušník tuto otázku nechtěl vůbec komentovat. Ženy nevidí důvod, proč by u sboru neměly být a nemyslí si, že být u hasičů je pouze mužská záležitost. Jedna příslušnice mi odpověděla, že jim fandí a proto je u sboru, to se mi líbilo. To samé mi řekli jejich mužští kolegové až na jednoho. Skoro všichni se shodli na tom, že ženy dokáží být stejně dobré jako muži. I když je to bude vyžadovat nějaké úsilí nebo píli. Spíše se ale zastával ten názor, že ženy mají své místo u sboru, ale v kancelářích. Nemysleli to nijak špatně, jen si myslí, že mají jináči náhled na řešení problémů než muži, smysl pro organizaci, pořádek a spolu s muži dokáží vytvořit kolikrát skvělý tým. Velitel čtyř řekl jednu úžasnou větu: „Hasičina není o jednom muži nebo o jedné ženě, je to skupinová práce.“ A s ostatními rozhovory mi to bylo jen potvrzeno.

Na první hasičku ve výjezdu, ale i všeobecně na hasičky ve výjezdu, mi bylo odpovězeno, že vždycky když něco nového začíná, tak někdo musí být první nebo že je to první vlašťovka. Spíše jsem ale slyšela názor, že pokud budou ženy ve výjezdu, tak aby nebyly přímo v první linii. Aby byly třeba zdravotníci, strojníci nebo velící důstojníci. Také na to nejsou uspořádané stanice a dořešeno spousty detailů, které kolem otázky „ženy ve výjezdu“ přibývá. Hodně dobré vysvětlení k tomu měla tisková mluvčí, kdy mi spíš vyprávěla příběh, když se o tom bavila s výjezdovými hasiči. Mají totiž v prvotní chvíli ten ochranný pud, který k ženě cítí, nedokáže si představit, že by je padesáti kilová žena vytáhla z hořící budovy v plné výstroji a hlavně, že ženy kazí kolektiv. To mě přesvědčilo nejvíce, proč by tam ženy za stávajícího režimu být neměly.

Ano, v jiných zemích žen ve výjezdové jednotce přibývá, ale je třeba si uvědomit, že mají jiný systém, jinou legislativu, jiné požadavky, můžeme si vzít inspiraci, ale zůstat sví. Okouknout techniku, postupy, novinky, proč ne? Ale jít úplně s každým trendem ne.

I když si spolupráci s kolegy všichni chválili, vyskytli se jim za ta léta nějaké neshody nebo rozepře, ale nic co by se nevyřešilo v klidu nebo se nevyříkalo. A aby se dokázaly, objevily takové neshody, které by ohrozily chod sboru si 9 z dotazovaných příslušníků myslí, že se nestane.

Odpověď na otázku „*Jaké má žena uplatnění u Hasičského záchranného sboru ČR?*“, „*Může být platnou součástí?*“ je, že žena má mnoho možností uplatnit se u Hasičského záchranného sboru ČR. Pokud splní veškeré podmínky pro přijetí do funkce, protože hasiči hledají kolegu a není specifikováno, jestli musí být muž. Žena je platnou součástí Hasičského záchranného sboru ČR.

Hasičský záchranný sbor ČR je nesrovnatelný s výše zmiňovanými státy. Jedinou výjimku tvoří Slovensko, kde vycházel ze stejné legislativy, která platila před rozdělením Československé republiky. Což je potvrzeno v jedno z rozhovorů uvedených v praktické části této práce.

7. Závěr

„Uplatnění žen ve služebním poměru u hasičského záchranného sboru České republiky“ je tématem této bakalářské práce. Jejím cílem bylo zanalyzovat jejich uplatnění.

V teoretické části byly řečeny základy o HZS ČR, o služebním poměru, o stejnokrojích a o hasičkách v jiných zemích. V praktické části byly uskutečněny rozhovory s příslušníky z územního odboru Písek a z Krajského ředitelství v Českých Budějovicích. Předem připravených 13 otázek jsem položila 7 ženám a 7 mužům. Popravdě jsem mluvila s více příslušníky, které mé téma práce zajímalo nebo jsem přes ně sháněla informace do mé práce a po všech provedených rozhovorech jsem dospěla k tomu, že pokud se žena chce stát příslušníkem Hasičského záchranného sboru ČR, ať vyplní přihlášku a přihlásí se k hasičům. Je totiž stejně cenným přínosem jako muž. Ať už se bude hlásit do výjezd nebo do kanceláře, své uplatnění najde a bude i platnou součástí, protože každý příslušník je platnou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky

Práce může sloužit jako podklad pro náborovou kampaň nových příslušníků HZS ČR, ale hlavně oslovit ženy, které by se chtěly stát hasičkou, aby se jí staly.

Seznam literatury

All rights reserved. Women in fire. *Women in fire*. [Online] [Citace: 14. Únor 2023.] <https://womeninfire.org/resources-links/women-firefighting/>.

Brenda Berkman, Teresa M. Floren, Linda F. Willing. 2014. *Many Women Strong: A Handbook for Women Firefighters*. místo neznámé : Lulu.com, 2014. ISBN 9781312782501.

Feuerwehr Hamburg. Feuerwehr Hamburg. *Feuerwehr Hamburg*. [Online] [Citace: 1. Duben 2023.] https://www-karriere--feuerwehr-hamburg.translate.google/?_x_tr_sl=de&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc#.

Interní směrnice HZS Jčk. Popis služební činnosti - Vrchní inspektor - kontrolní činnost ZPP. *Popis služební činnosti - Vrchní inspektor - kontrolní činnost ZPP*. České Budějovice : Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje .

Interní směrnice HZS Jčk. Popis služební činnosti - Vrchní komisař vedoucí pracoviště. *Popis služební činnosti - Vrchní komisař vedoucí pracoviště*. České Budějovice : Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje .

Interní směrnice HZS Jčk. Popis služební činnosti - Komisař. *Popis služební činnosti - Komisař*. České Budějovice : Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje.

Interní směrnice HZS Jčk. Popis služební činnosti - Vrchní inspektor. *Popis služební činnosti - Vrchní inspektor*. České Budějovice : Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje.

Interní směrnice HZS Jčk. Popis služební činnosti - Vrchní komisař koordinátor - metodik. *Popis služební činnosti - Vrchní komisař koordinátor - metodik*. České Budějovice : Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje.

Honorakouský spolek státních hasičů. 2023. Oberösterreichischer Landes-Feuerwehrverband. *berösterreichischer Landes-Feuerwehrverband*. [Online] 8. Březen 2023. [Citace: 13. Březen 2023.] https://www-ooelfv-at.translate.google/aktuelles/news/beitrag/weltfrauentag-2023-zunehmend-mehr-frauen-in-verantwortungspositionen/?_x_tr_sl=de&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc.

hzscr.cz. hzscr.cz, poměr příslušníků bezpečnostních sborů. *hzscr.cz*. [Online] Hasičský záchranný sbor. [Citace: 17. listopad 2022.] file:///C:/Users/USER/Downloads/sluzebni_pomer_prislusniku_bezpecnostnich_sboru-1.pdf.

hzscr.cz, základní legislativa. *hzscr.cz*. [Online] [Citace: 16. 11 2022.] <https://www.hzscr.cz/clanek/zakladni-legislativa.aspx>.

kolektiv autorů. 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení*. Praha : MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.

Město Vídeň. Stadt Wien. *Stadt Wien*. [Online] [Citace: 14. Březen 2023.] https://www-wien-gv-at.translate.google.com/menschen/sicherheit/feuerwehr/beruf-bildung/?_x_tr_sl=de&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc.

Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. 2007. *Cvičební řád jednotek požární ochrany*. Praha : MV - GŘ HZS ČR, 2007. 978-80-7385-010-4.

MV - generální ředitelství HZS ČR. 2018. *Hasičský záchranný sbor České republiky*. Praha : Ministerstvo vnitra, 2018. ISBN • 978-80-87544-63-1.

MV - GŘ HZS ČR. 2021. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem na rok 2030*. Praha : autor neznámý, 2021.

Obec Rainbach im Mühlkreis. Rainbach im Mühlkreis. *Rainbach im Mühlkreis*. [Online] [Citace: 26. Březen 2023.] <https://rainbach.at/index.php?page=dobrovolnicke-hasicske-sbory>.

Prezídium Hasičského a záchranného sboru. 2023. Katarina.Krizanova@minv.sk. *Katarina.Krizanova@minv.sk*. [Online] 27. Únor 2023. [Citace: 2023. Únor 2023.]

Sklaská, Květoslava, Hanuška, Zdeněk a Dubský, Milan. 2010. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I*. Praha : MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.

Smetana, Marek. 2011. *Integrovaný záchranný systém*. Ostrava : Ostravská univerzita v Ostravě, 2011. ISBN 978-80-7368-808-0.

Šenovský, Michal, Adamec, Vilém a Zdeněk, Hanuška. 2007. *Integrovaný záchranný systém*. Ostrava : Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2007. ISBN 978-80-7385-007-4.

Šín, Robin. 2017. *Medicína katastrof*. Praha : Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-295-4.

Vilášek Josef, Fiala Miloš a Vondrášek Dvid. 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na očítku 21. století.* Praha : Karolinum, 2014.

Vyhláška č. 407/2015 Sb., Vyhláška, kterou se stanoví druhy a vzory služebních stejnokrojů Hasičského záchranného sboru České republiky, způsob označení příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru České republiky a odlišujícího označení, vzory služebních průkazů a průkazů zaměstnanců a způsob prokázání příslušnosti služebním průkazem a vzory velkého a malého znaku Hasičského záchranného sboru České republiky a základní znaky charakterizující prapor Hasičského záchranného sboru České republiky (výstrojní vyhláška hasičského záchranného sboru)

Willing, Linda F. 2011. *On the line: Women firefighters tell their stories.* místo neznámé : Copyright, 2011. ISBN 9781610430067.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, 2000

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), 2000

Zákon č. 242/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, 2000

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), 2015

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, 2003

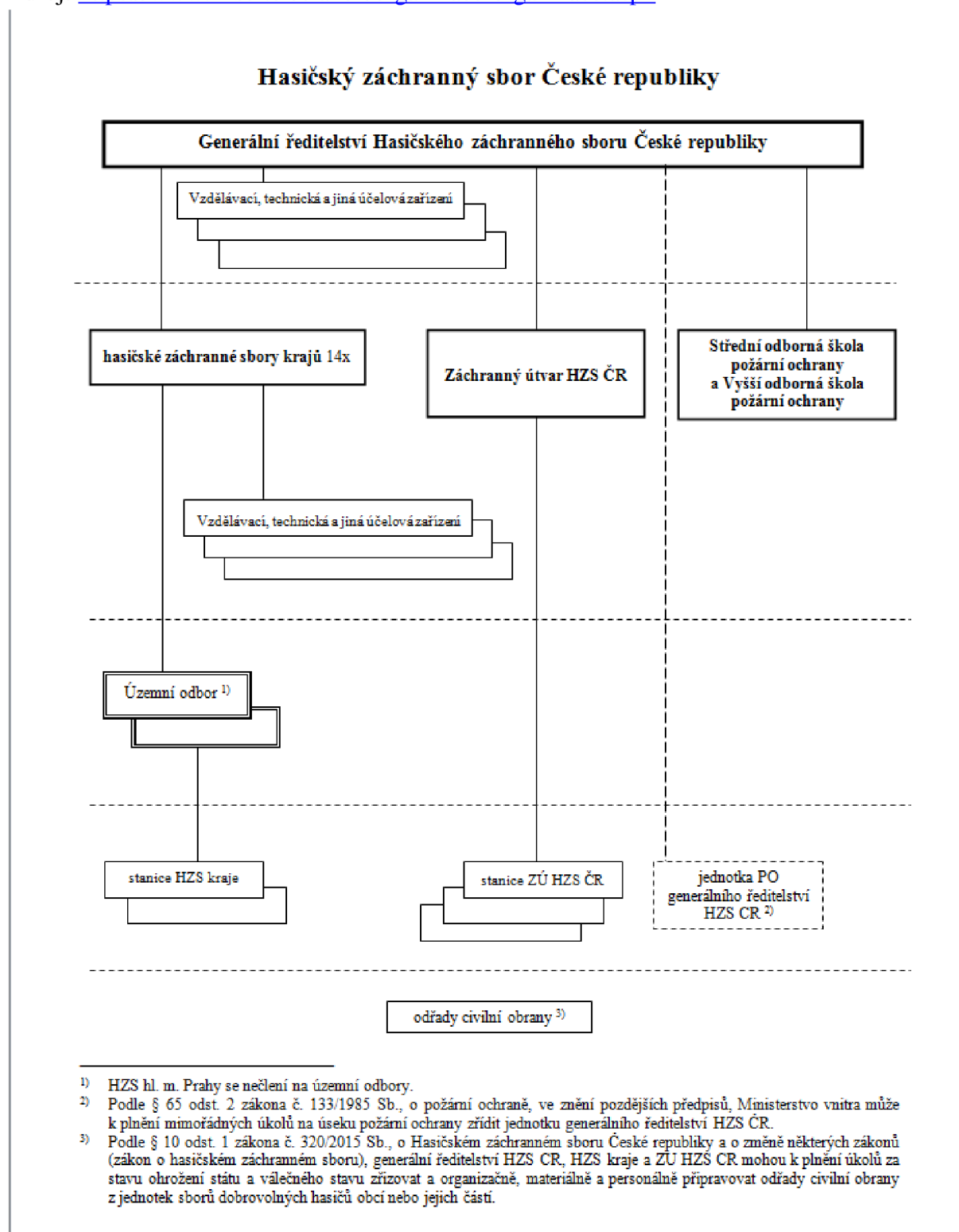
Zeman, Miloš a Mika, Otakar J. 2007. *Integrovaný záchranný systém* . Brno : Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.

Seznam příloh a obrázků

Tabulka 1: Manipulace s břemeny	25
Graf 1: Personální ukazatel	33
Příloha 1: Organizace HZS ČR	68
Příloha 2: Pracovní stejnokroj I.....	69
Příloha 3: Pracovní stejnokroj II	69
Příloha 4 : Slavnostní stejnokroj	70
Příloha 5:Společenský stejnokroj	70

Příloha 1: Organizace HZS ČR

Zdroj: <https://www.hzscr.cz/clanek/organizace-organizace.aspx>

Příloha 2: Pracovní stejnokroj I

Zdroj :<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-407>

Příloha 3: Pracovní stejnokroj II

Zdroj :<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-407>

Příloha 4 : Slavnostní stejnokroj

Zdroj :<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-407>

Příloha 5: Společenský stejnokroj

Zdroj :<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-407>